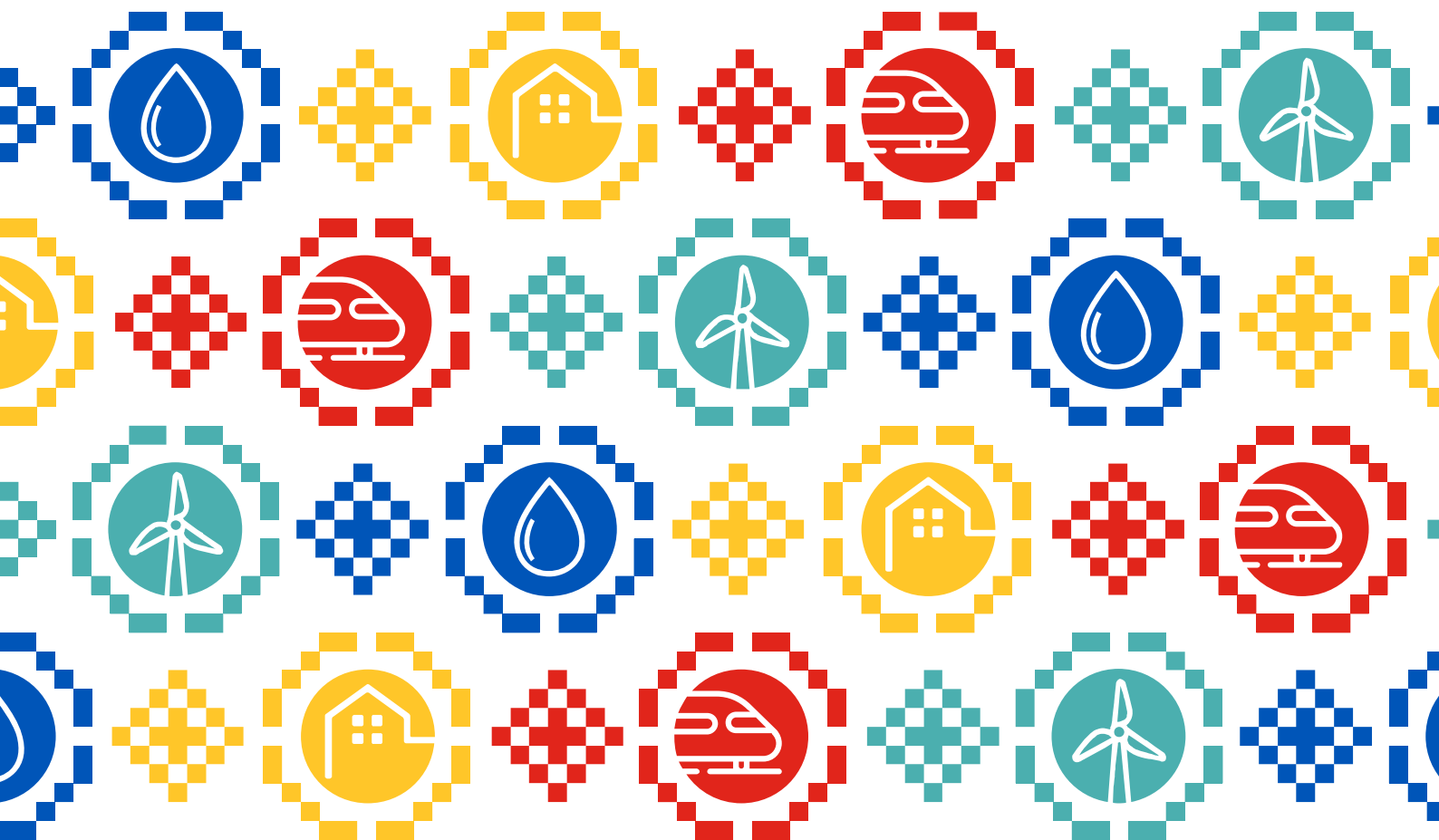

Операційний посібник

PPF4Ukraine

Версія	Дата	Опис	Підготовлено	Перевірено	Затверджено
1.0	10.03.2026	Операційний посібник	Усі ключові експерти	Єспер Каруп	Крістоф Бауманн
2.0	31.03.2026	Операційний посібник	Усі ключові експерти	Єспер Каруп	Крістоф Бауманн
3.0	24.04.2026	Операційний посібник	Усі провідні експерти	Єспер Каруп	Крістоф Бауманн

Зміст

1.	Вступ	7
1.1	Швейцарсько-український інструмент з підготовки муніципальних проєктів (PPF4Ukraine).....	7
1.2	Мета та структура Посібника.....	8
1.3	Процедура оновлення Посібника.....	9
2.	Організація програми та структура управління.....	10
2.1	Ключові заінтересовані сторони програми.....	10
2.2	Керівний комітет програми.....	11
2.3	Виконавча агенція.....	11
2.4	Життєвий цикл проєкту	14
2.5	Загальна організаційна структура Інструменту PPF4Ukraine.....	14
3.	Реалізація програми	15
3.1	Планування реалізації програми.....	15
3.2	Визначення проєктів.....	15
3.3	Відбір та затвердження проєктів	15
3.4	Підготовка проєктів.....	16
3.5	Шаблон технічного завдання для техніко-економічного обґрунтування	16
3.6	Реалізація та моніторинг проєктів	17
4.	Попередній розгляд, відбір та затвердження проєктів.....	18
4.1	Перевірка відповідності критеріям	18
4.2	Перевірка якості та актуальності проєктів.....	20
4.3	Процедура затвердження проєктів.....	23
4.4	Технічна допомога.....	23
4.5	Фінансування та надання технічної допомоги.....	23
4.6	Закупівля технічної допомоги.....	24
5.	Заходи, що дають швидкий результат	26
5.1	Мета заходів, що дають швидкий результат	26
5.2	Вимоги щодо прийнятності.....	26
5.3	Процедури реалізації	27
5.4	Формат подання пропозицій щодо заходів, що дають швидкий результат, для розгляду SECO	28
6.	Закупівлі.....	29
6.1	Процедури закупівлі для проєктів	29

6.2	Процедури закупівлі для заходів, що дають швидкий результат	29
6.3	Закупівля місцевих консультаційних послуг	30
6.4	Залучення експертів для підпроектів	31
7.	Моніторинг та звітність	34
7.1	Моніторинг реалізації проєктів	34
7.2	Моніторинг реалізації заходів, що дають швидкий результат	34
7.3	Моніторинг грантів для швейцарсько-українських бізнес-мереж	35
7.4	Моніторинг проєктних підготовчих досліджень	35
7.5	Звітність про хід виконання програми	35
8.	Бюджетне планування та фінансування програми	37
8.1	Фінансове планування	37
8.1.1	Бюджетування послуг технічної допомоги	37
8.1.2	Бюджетування заходів, що дають швидкий результат	38
8.1.3	Фінансове планування співфінансування проєктів	38
8.2	Фінансові угоди	39
8.2.1	Фінансові угоди з бенефіціарами	39
8.2.2	Угоди про співфінансування проєктів з МФО	39
8.2.3	Угоди про фінансування зі швейцарсько-українськими бізнес-мережами	39
8.3	Процедури виставлення рахунків і здійснення платежів	40
8.3.1	Підготовка, обробка та контроль платіжних доручень	40
8.3.2	Звітність про витрати	40
8.4	Аудит рахунків програми	41
9.	Процедури комунікації та висвітлення діяльності	42
ДОДАТОК 1: ПРОЦЕДУРИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КЕРІВНОГО КОМІТЕТУ		43
ДОДАТОК 2: ФОРМА ПЛАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ		43
ДОДАТОК 3: ФОРМИ ЗВІТІВ ПРО ХІД ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ		43
ДОДАТОК 4: ФОРМА ПРОГНОЗУ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПРОГРАМИ		43
ДОДАТОК 5: ФОРМА ЗВІТУ ПРО ВИТРАТИ ПРОГРАМИ		43
ДОДАТОК 6: ПРОЦЕДУРИ ЗАКУПІВЕЛЬ ДЛЯ ПРОГРАМИ		43
ДОДАТОК 7: ГРАНТОВА УГОДА ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТУ		43
ДОДАТОК 8: ШАБЛОН ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ ДЛЯ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНОГО ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ		43
ДОДАТОК 9: ПОСІБНИК З КОМУНІКАЦІЇ ТА ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ		43
ДОДАТОК 10: ПРОЦЕДУРА ОЦІНЮВАННЯ ПРОЄКТІВ		43

ДОДАТОК 11: УГОДА ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО ЩОДО ВИКОНАННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО ТЕО ТА ТЕО	43
ДОДАТОК 12: ПІДСУМКОВИЙ ЗВІТ ПРО ОЦІНКУ ПРОЄКТУ	43

Список рисунків

Рисунок 1. Схема організаційної структури команди	12
Рисунок 2. Схематичне зображення життєвого циклу проєкту	14
Рисунок 3. Організаційна структура PPF4Ukraine.....	14
Рисунок 4. Процес оцінювання та відбору проєктів PPF4Ukraine	22

Список таблиць

Таблиця 1. Ключові заінтересовані сторони програми	10
Таблиця 2. Критерії прийнятності	18
Таблиця 3. Критерії оцінки проєктів типу А (попереднє ТЕО)	20
Таблиця 6. Графік звітування.....	35
Таблиця 7. Річний бюджет технічної допомоги.....	37
Таблиця 8. Річний бюджет заходів, що дають швидкий результат	38

Список скорочень

BESS	Акумуляторна система накопичення енергії
ЦСЕ	Центральна та Східна Європа
DREAM	Цифрова платформа DREAM
ОВНС	Оцінка впливу на навколишнє середовище
ЄС	Європейський Союз
ТЕО	Техніко-економічне обґрунтування
ВА	Виконавча агенція
МФО	Міжнародні фінансові організації
МБР	Міжнародні банки розвитку
ІМР	Інститут муніципального розвитку
Мінрозвитку	Міністерство розвитку громад та територій України
МпВ	Меморандум про взаєморозуміння
ФОП	Форма оцінки потреб
ЕТО	Експлуатація та технічне обслуговування
ОП	Операційний посібник
ПТЕО	Попереднє техніко-економічне обґрунтування
УДІ	Управління державними інвестиціями
ПРП	Підтримка реалізації проєкту
ГРП	Група з реалізації проєктів
PPF	Інструмент підготовки проєктів
КК	Керівний комітет
SECO	Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань
SPM	Керівник складової частини проєкту
SURA	Швейцарсько-українське агентство з відновлення
ТД	Технічна допомога

ТЗ	Технічне завдання
ПДВ	Податок на додану вартість
СОТ	Світова організація торгівлі

1. Вступ

1.1 Швейцарсько-український інструмент з підготовки муніципальних проєктів (PPF4Ukraine)

Швейцарсько-український інструмент з підготовки муніципальних проєктів ¹ («PPF4Ukraine» або «Інструмент») є ініціативою, спрямованою на задоволення потреб України у відбудові та відновленні об'єктів муніципальної інфраструктури, що зазнали руйнувань і пошкоджень внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України. Досягнення цієї мети забезпечуватиметься шляхом підготовки пріоритетних проєктів та підтримки їхньої реалізації з фокусом не лише на відновленні муніципальної інфраструктури, а й на принципі «відбудувати краще, ніж було» в рамках екологічного та сталого відновлення відповідно до європейських стандартів.

Інструмент є одним із шести заходів фінансової підтримки Швейцарії, спрямованої на відбудову України у партнерстві з приватним сектором. Механізми реалізації PPF4Ukraine були погоджені між Державним секретаріатом Швейцарії з економічних питань (SECO) і Міністерством розвитку громад та територій України (Мінрозвитку) та офіційно закріплені шляхом підписання Меморандуму про взаєморозуміння (МпВ) у квітні 2025 року. Інструмент буде реалізований шляхом залучення приватного сектору, налагодження зв'язків між розробниками проєктів і потенційними інвесторами, а також узгодження з реформою управління державними інвестиціями (УДІ) в Україні.

Залучення приватного сектору здійснюватиметься через низку взаємодоповнювальних каналів, зокрема шляхом систематичного збору пропозицій від компаній, що мають досвід у застосуванні швейцарських підходів та спроможні постачати продукцію чи надавати послуги, що сприяють економічному розвитку та відбудові України; підтримка обраних перспективних ініціатив приватного сектору за допомогою підходу, що передбачає заходи, що дають швидкий результат; залучення інвестицій приватного сектору або спільного фінансування шляхом застосування стандартів якості інфраструктури; а також зміцнення швейцарсько-українських ділових мереж як основи для сталого, довгострокового та більш змістовного залучення швейцарського приватного сектору в Україні. Налагодження взаємодії з фінансовими партнерами на ранніх етапах збільшує ймовірність подальшої реалізації проєктів, які отримали підтримку на етапі підготовки. На практиці реалізація багатьох проєктів не відбувається через їхню фінансову нежиттєздатність або невідповідність вимогам, стандартам чи стратегіям фінансуючої сторони. Тому Інструмент налагодить тісну співпрацю з потенційними фінансуючими сторонами протягом усього процесу підготовки проєктів та підтримки їхньої реалізації. Крім того, Інструмент координуватиме свою діяльність з іншими донорами та міжнародними банками розвитку (МБР), які підтримують аналогічні, хоча й ширші за охопленням, ініціативи щодо підтримки України, щоб уникнути можливих дублювань і неефективного використання ресурсів.

Уряд України розробив дорожню карту реформування системи управління державними інвестиціями (УДІ). Інструмент буде максимально узгоджувати свою діяльність із системою УДІ та підтримувати її, враховуючи інтереси Швейцарії. Підготовка високоякісних проєктів муніципальної інфраструктури вимагає залучення фахівців різних галузей та експертних знань, яких часто бракує. Тому Інструмент підтримуватиме розбудову інституційної спроможності та підготовку проєктів на місцевому рівні.

¹ Також відомий під назвою «Програма розвитку муніципальної інфраструктури (MIDP) — Інструмент підготовки проєктів (PPF)»

Загальна мета полягає у сприянні покращенню або відновленню міських комунальних послуг в Україні шляхом підготовки пріоритетних інфраструктурних проєктів відповідно до стандартів міжнародних фінансових організацій (МФО) для забезпечення реалізації цих проєктів.

Інструмент сприяє досягненню загальної мети шляхом реалізації трьох компонентів, спрямованих на досягнення таких основних результатів:

1. Підвищення якості та збільшення кількості проєктів муніципальної інфраструктури для відбудови України.
2. Реалізація та співфінансування належним чином підготовлених проєктів за допомогою Інструменту.
3. Зміцнення ділових мереж між Швейцарією та Україною.

Нижче наведено огляд бюджету Інструменту на початковий 5-річний етап програми:

Стаття бюджету	Швейцарський франк
Виконавча агенція	3 200 000
Компонент 1 (пул експертів/дослідження)	4 000 000
Компонент 1 (заходи, що дають швидкий результат)	1 000 000
Компонент 2 (співфінансування)	9 000 000
Компонент 3 (бізнес-мережі)	400 000
Резерв (для компонентів 1, 2 або 3 та/або виконавчої агенції та/або зовнішньої оцінки)	3 400 000
Загальний бюджет	21 000 000

Програма передбачає можливість збільшення бюджету 1-го етапу, а також та запуску 2-го етапу Інструменту. Будь-який із цих варіантів може бути реалізований на розсуд SECO за умови виконання відповідних умов.

1.2 Мета та структура Посібника

Метою цього Операційного посібника (ОП) є визначення політик, процесів, процедур і правил, що регулюють як діяльність Інструменту, так і проєкти, які мають бути підготовлені та підтримані в рамках PPF4Ukraine. ОП визначає основні ролі, права та обов'язки ключових заінтересованих сторін Інструменту (див. розділ 0), а також усіх інших відповідних заінтересованих сторін та учасників (далі – «Сторони»).

Сторони визнають, що створення та дотримання вимог цього ОП є однією з ключових передумов успішної реалізації Інструменту. Операційний посібник, форма та зміст якого задовольняють та затверджені Керівним комітетом, визначає порядок відбору проєктів для підготовки та є передумовою для виділення коштів Інструменту на підготовку проєктів і підтримку їхньої реалізації.

Усі Сторони, залучені до реалізації Інструменту, зобов'язані дотримуватися відповідних положень цього документа.

Операційний посібник містить такі основні розділи:

- Організація програми та структура управління
- Реалізація програми
- Попередній розгляд, відбір і затвердження проєктів
- Технічна допомога
- Заходи, що дають швидкий результат
- Закупівлі
- Моніторинг і звітність
- Процедури бюджетування та фінансування програми
- Процедури комунікації та висвітлення діяльності

Крім того, Посібник містить одинадцять додатків, а також окремі документи, які включені до нього шляхом посилання.

Структура та зміст Посібника можуть періодично оновлюватися відповідно до порядку, викладеного в розділі 1.3 нижче.

1.3 Процедура оновлення Посібника

Посібник розробляється та оновлюється виконавчою агенцією (ВА) Інструменту. Це «живий» документ, який буде розвиватися паралельно з розвитком PPF4Ukraine. Відповідно, Посібник буде оновлюватися з метою відображення потреб Інструменту, що виникають у міру їхнього виникнення. Будь-які коригування або зміни підлягають суворим процедурам оновлення та затвердження, викладеним нижче:

- У разі необхідності внесення змін та/або доповнень до ОП, ВА готує, а керівник групи ВА подає до SECO порівняльну таблицю чинної та зміненої редакцій тексту.
- SECO затверджує запропоновані зміни шляхом надання відсутності заперечень або надає коментарі до запропонованих змін до ОП протягом 10 робочих днів.
- Після надання відсутності заперечень від SECO оновлений ОП підлягає затвердженню Керівним комітетом і набуває чинності з дати такого затвердження. Затвердження КК фіксується у відповідному протоколі засідання Комітету, яке, залежно від обставин, може проводитися у форматі онлайн-конференції.

На титульній сторінці переглянутого ОП має бути зазначено порядковий номер (1, 2, 3 тощо) редакції та дату нової версії, узгоджену та зафіксовану в протоколі відповідного засідання Керівного комітету.

ВА забезпечує опублікування будь-якої нової версії ОП на вебсайті Інструменту та інформує заінтересовані сторони програми відповідно до переліку в розділі 2 шляхом розсилання оновленої версії ОП електронною поштою протягом 10 днів після її затвердження Керівним комітетом.

Англійська версія ОП є офіційною. У разі розбіжностей між українською та англійською версіями перевагу має остання.

2. Організація програми та структура управління

Метою цього розділу є визначення ключових заінтересованих сторін програми та їхніх ролей, визначення життєвого циклу проєктів, управління даними та загальної структури й організації програми.

2.1 Ключові заінтересовані сторони програми

Основними заінтересованими сторонами програми* є:

Таблиця 1. Ключові заінтересовані сторони програми

Ім'я	Інституційний статус	Відповідні функції
Українські заінтересовані сторони		
Міністерство розвитку громад та територій України (Мінрозвитку)	Центральний орган виконавчої влади	Ключовий український партнер програми, який розробляє та впроваджує державну політику у сфері муніципальної інфраструктури та послуг. Ключові функції у програмі: - стратегічне управління та нагляд, а також затвердження ОП та його оновлень; - участь у процесах відбору проєктів та формальне погодження техніко-економічних обґрунтувань; - підтримка у залученні фінансування та координації з МФО.
Міністерство економіки, екології та сільського господарства України	Центральний орган виконавчої влади	Розробка та впровадження реформи управління державними інвестиціями (УДІ), а також відповідної економічної політики
Міністерство фінансів України	Центральний орган виконавчої влади	Ключовий учасник реформи УДІ, підготовки та виконання державного бюджету, затвердження місцевих запозичень громад
Проєкт DREAM	Проєктний офіс, створений Мінрозвитку та Партнерством з відкритих закупівель	Центральна цифрова платформа реформи УДІ
Голови та органи місцевого самоврядування (ради громад)	Органи місцевого самоврядування	Ініціювання, підготовка та реалізація інфраструктурних проєктів
Швейцарські заінтересовані сторони		
Державний секретаріат Швейцарії з економічних питань (SECO)	Федеральний уряд Швейцарії	Ініціатор програми та головний фінансовий донор; розглядає та затверджує результати програми

Ім'я	Інституційний статус	Відповідні функції
Посольство Швейцарії в Україні	Дипломатична установа Швейцарії	Координатор державної допомоги Швейцарії Україні, представник SECO в Україні
Виконавча агенція PPF4Ukraine	Міжнародний консорціум компаній, залучених SECO відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між урядами Швейцарії та України для підтримки реалізації PPF4Ukraine	Планування та реалізація програми, звітування перед Керівним комітетом і SECO

Примітка: Термін «заінтересовані сторони» стосується ключових учасників програми, які виконують функції управління, нагляду та реалізації.

Детальний огляд ключових заінтересованих сторін та інших учасників програми, включаючи їхні ролі, функції та контактні дані, наведено у Посібнику з комунікації та видимості (докладнішу інформацію див. у Додатку 9 до цього Посібника).

2.2 Керівний комітет програми

До складу Керівного комітету входять уповноважені представники SECO, Міністерства розвитку громад та територій України та Посольства Швейцарії в Києві. Основна роль Керівного комітету полягає у визначенні та, за необхідності, коригуванні стратегічного напрямку діяльності Інструменту з урахуванням змін у політичній та суспільній ситуації, потреб України у відновленні та відбудові, а також наявності швейцарських технічних підходів і пропозицій, що відповідають українським реаліям. Крім того, Керівний комітет розглядає та затверджує Операційний посібник Інструменту, підготовлений Виконавчою агенцією, а також річні звіти про виконання програми.

У рамках функції нагляду за програмою Керівний комітет отримує інформацію про відбір проєктів для підготовки та підтримки реалізації в рамках Інструменту, а також про прогрес їхньої розробки та виконання. Після розгляду цієї інформації Комітет може надавати рекомендації Виконавчій агенції щодо подальшої оптимізації та підвищення ефективності реалізації програми.

Склад Керівного комітету програми разом з контактними даними наведено у Посібнику з комунікації та видимості.

Порядок роботи Керівного комітету

Порядок роботи Керівного комітету визначено в Додатку 1 до цього Посібника. Виконавча агенція Інструменту, як секретаріат Керівного комітету, забезпечує дотримання порядку роботи Комітету в будь-який час.

2.3 Виконавча агенція

ВА складається з міжнародного консорціуму: NIRAS (керівник), Implem та Egis Ukraine, а також Швейцарсько-українського агентства з відбудови (SURA) та Українського інституту муніципального розвитку (IMP) у якості субпідрядників. Організаційна структура команди схематично зображена на малюнку нижче. Ця структура чітко розмежовує керівництво та управлінську команду Інструменту (верхній рівень) і рівень реалізації проєктів (нижній рівень), тобто підготовку проєктних досліджень і заходів, що

дають швидкий результат, у межах Компонента 1, а також діяльність, пов'язану зі співфінансуванням у межах Компонента 2.

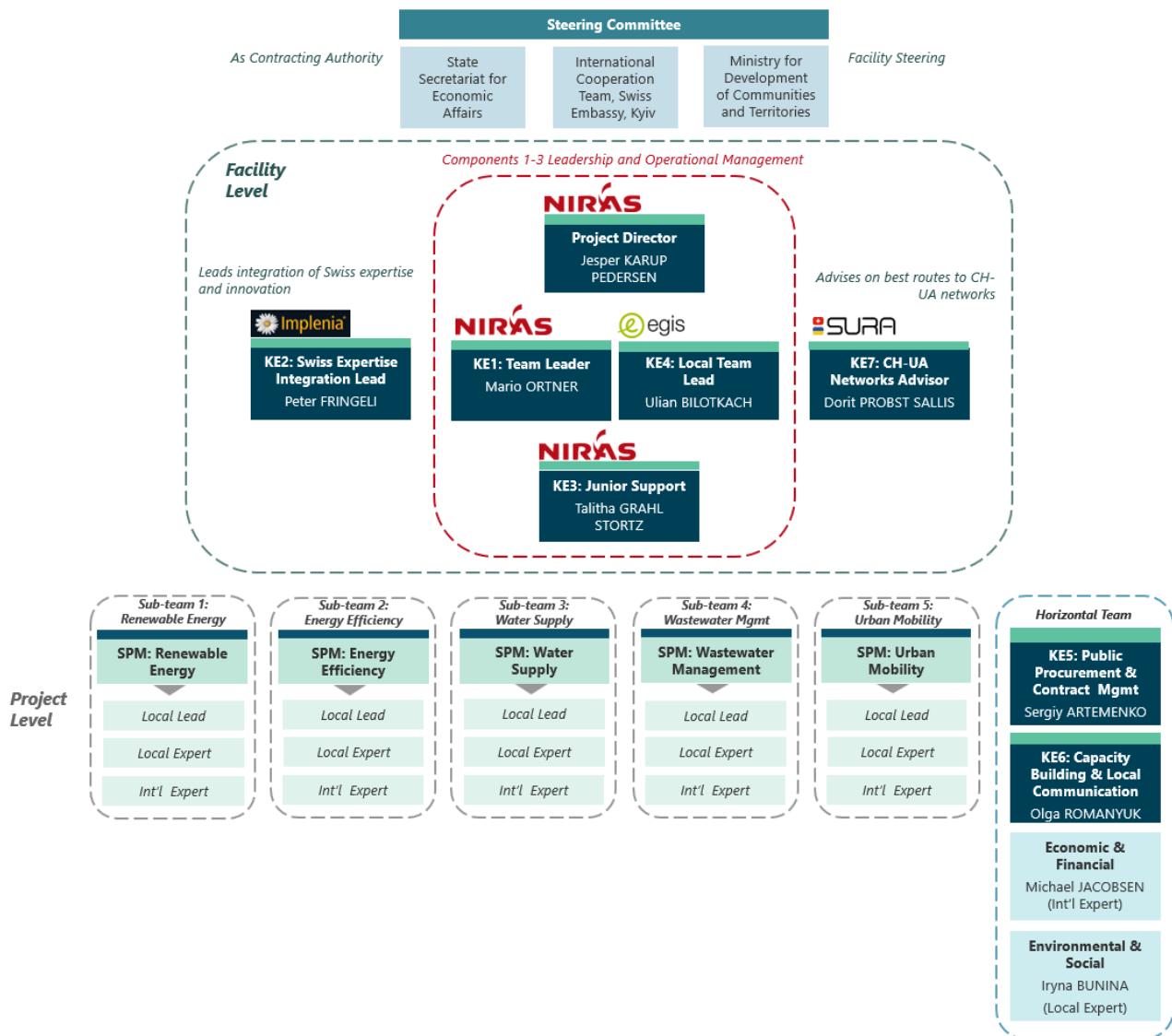

Рисунок 1. Схема організаційної структури команди.

У листопаді 2025 року SECO уклало контракт з консорціумом на надання послуг з реалізації Програми, включаючи, але не обмежуючись:

- підготовку процедур програми (включаючи критерії відбору проєктів, що готуються) та планів;
- визначення та відбір проєктів, які будуть підтримуватися Інструментом;
- проведення відповідних досліджень щодо відібраних проєктів (зокрема попередні техніко-економічні та техніко-економічні обґрунтування);
- презентація підготовлених проєктів потенційним інвесторам (зокрема міжнародні банки розвитку або інші міжнародні фінансові установи) та, за потреби, подальша підготовка і підтримка реалізації проєктів, що фінансуються такими інвесторами;
- налагодження партнерських відносин з обраними швейцарсько-українськими бізнес-мережами та підтримка їхньої діяльності та розвитку за потреби;
- забезпечення належної публічної видимості програми для цільової аудиторії у Швейцарії та Україні.

ВА працюватиме над досягненням таких ключових результатів програми:

A. Початкова фаза:

- Операційний посібник;
- проєкт Стратегії комунікації та висвітлення, а також перші інформаційні матеріали;
- захід з нагоди запуску PPF4Ukraine;
- пропозиція щодо порядку роботи Керівного комітету;
- проведення першого засідання Керівного комітету;
- Початковий звіт (замість першого звіту про хід реалізації).

B. Компонент 1 (Підготовка проєктів та заходи, що дають швидкий результат):

- оновлення або уточнення критеріїв відбору проєктів для отримання підтримки PPF4Ukraine;
- документація щодо проєктів, рекомендованих для підтримки з боку PPF4Ukraine, відповідно до процедур, визначених в Операційному посібнику;
- (попередні) угоди щодо підготовчих досліджень із потенційними джерелами фінансування для подальшої реалізації проєктів;
- дослідження з підготовки проєктів, виконані відповідно до Операційного посібника Інструменту та вимог потенційних джерел фінансування реалізації проєктів;
- заходи з розбудови спроможності територіальних громад України, що отримують підтримку;
- реалізація та завершення заходів, що дають швидкий результат, відповідно до укладених договорів і домовленостей щодо здійснення нагляду з відповідними власниками таких заходів.

C. Компонент 2 (Співфінансування проєктів):

- документація щодо проєктів, рекомендованих для співфінансування відповідно до процедур, визначених в Операційному посібнику;
- угоди про співфінансування з основним джерелом фінансування;
- підтвердження зобов'язань щодо фінансування з боку основного джерела фінансування;
- реалізація та завершення інвестиційних заходів, що здійснюються на умовах співфінансування.

D. Компонент 3 (Швейцарсько-українські бізнес-мережі)

- документація щодо партнерства зі швейцарсько-українськими бізнес-мережами, рекомендованих для фінансування відповідно до процедур, визначених в Операційному посібнику;
- угоди про фінансування з обраними швейцарсько-українськими бізнес-мережами;
- протоколи зустрічей з обраними бізнес-мережами;
- взаємодія зі швейцарськими бізнес-асоціаціями;
- реалізація та завершення заходів, що фінансуються SECO.

Крім того, ВА готує та подає Керівному комітету та SECO звіти про хід реалізації програми відповідно до розділу 7.5 цього Посібника.

SECO здійснює договірний нагляд за виконанням програми та відповідає за затвердження результатів діяльності ВА, які не потребують затвердження Керівним комітетом. Відповідно до Компонентів 1 і 2, ВА здійснює пошук та оцінку пропозицій і подає відповідні рекомендації SECO, яке ухвалює рішення щодо відбору проєктів на основі керівних принципів і критеріїв відбору проєктів, погоджених Керівним комітетом. У рамках Компонента 3 ВА визначає обрані швейцарсько-українські мережі та надає їм підтримку у професіоналізації їхньої діяльності за умови відсутності заперечень з боку SECO.

2.4 Життєвий цикл проекту

Життєвий цикл проекту зображено на рисунку нижче:

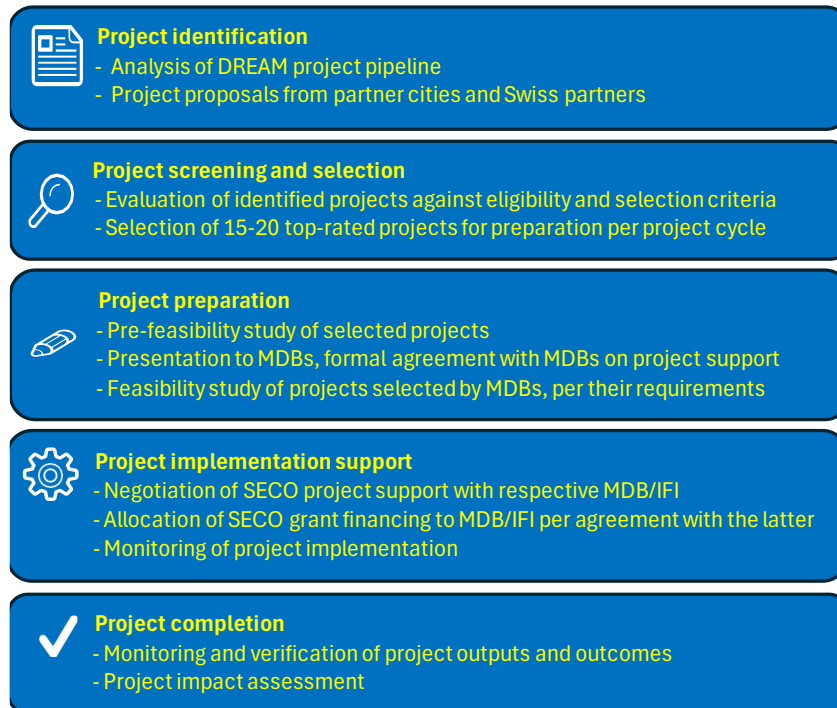

Рисунок 2. Схематичне зображення життєвого циклу проекту

2.5 Загальна організаційна структура Інструменту PPF4Ukraine

Загальна організаційна структура Інструменту PPF4Ukraine представлена на рис. 3 нижче. Детальний опис ролей та обов'язків заінтересованих сторін Інструменту наведено у Посібнику з комунікації та видимості (Додаток 9).

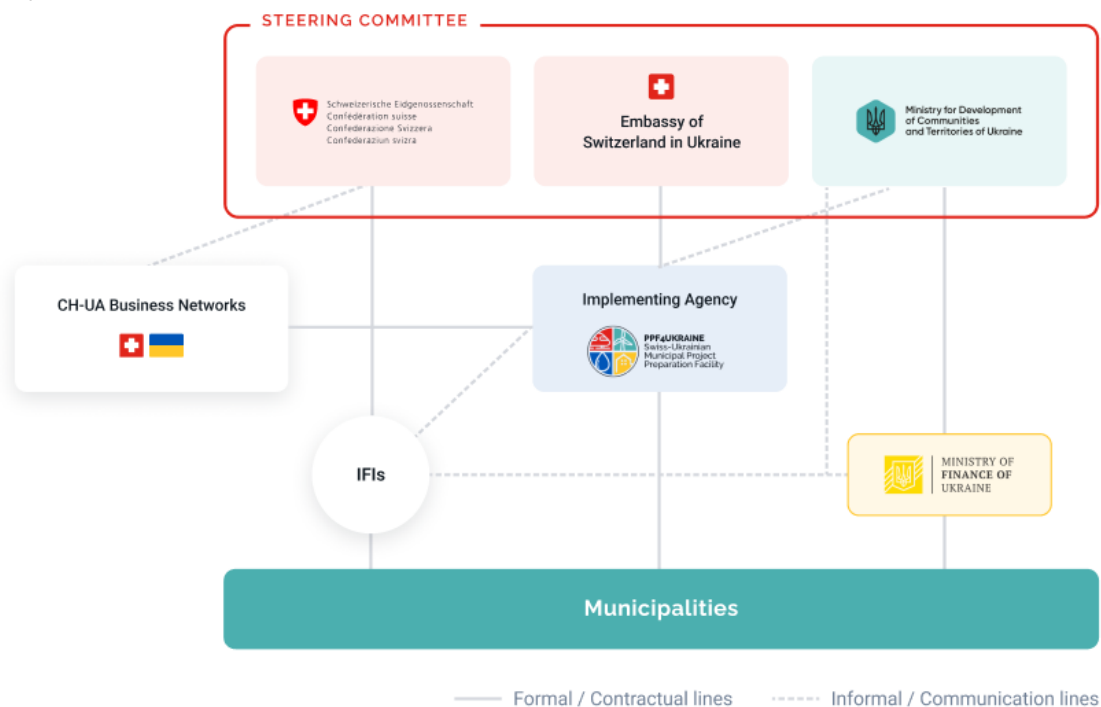

Рисунок 3. Організаційна структура PPF4Ukraine

3. Реалізація програми

3.1 Планування реалізації програми

Першим завданням ВА на початковому етапі роботи Інструменту є підготовка загального плану робіт на запланований строк дії програми (2025–2030 рр.), а також детального плану робіт на перший рік її реалізації. План робіт включається до Початкового звіту ВА та подається на розгляд і затвердження SECO як частина цього звіту.

План робіт Інструменту може бути змінений протягом періоду реалізації з метою відображення змін в обставинах програми або змін пріоритетів заінтересованих сторін. Водночас будь-які зміни до плану робіт підлягають затвердженню SECO на основі принципу «відсутності заперечень» до набрання ними чинності.

Форма плану робіт наведена в Додатку 2 до цього Посібника та використовується ВА для підготовки або внесення змін до нього.

3.2 Визначення проєктів

Виконавча агенція Програми застосовує чотирирівневий підхід до відбору проєктів для підготовки та підтримки реалізації:

- a) формування портфелів потенційних проєктів муніципальної інфраструктури в різних секторах на основі проєктних пропозицій, включених до платформи DREAM, із застосуванням критеріїв прийнятності, визначених у розділі 4.1;
- b) перегляд/відбір проєктів із переліку пріоритетних місцевих проєктів, опублікованого підрозділом із підготовки проєктів, створеним при Кабінеті Міністрів України в рамках системи управління державними інвестиціями;
- c) запит пропозицій від територіальних громад із підтвердженою спроможністю до підготовки та реалізації проєктів, зокрема тих, що раніше брали участь у програмах, фінансованих SECO (або МФО), та/або від їхніх швейцарських партнерів, або на основі інших даних; та
- d) обговорення портфелів проєктів (а також інших можливостей для реалізації проєктів) з міжнародними банками розвитку (МБР) щодо їхньої зацікавленості у фінансуванні реалізації проєктів у співпраці та за підтримки програми PPF4Ukraine.

У результаті застосування цього підходу буде сформовано перелік потенційних проєктів для подальшого відбору та затвердження відповідно до процедур, описаних нижче.

До проєктів, щодо яких конкретні МБР звернулися до Інструменту за допомогою у підготовці та/або реалізації, буде застосовано спрощену процедуру, за умови підтвердження наміру таких МБР надати кредитне фінансування.

3.3 Відбір та затвердження проєктів

Визначені потенційні проєкти для Інструменту будуть перевірені ВА відповідно до процедури, описаної в розділі 4, після чого будуть розглянуті та затверджені SECO згідно з процедурою, представленою в розділі 4.3.

3.4 Підготовка проєктів

ВА здійснює підготовку проєктів, затверджених SECO в рамках Інструменту. У межах Інструменту передбачено два типи проєктів для підготовки:

- А) Проєкти, відібрані SECO відповідно до критеріїв та процедур, визначених у цьому документі (проєкти типу А або проєкти попереднього техніко-економічного обґрунтування);
- В) Проєкти, відібрані МБР та SECO для фінансування, де відповідні МБР звернулися до Інструменту за допомогою у підготовці та/або реалізації проєктів (проєкти типу В або проєкти техніко-економічного обґрунтування).

Підготовка **проєктів типу А**, як правило, полягає у розробці попереднього техніко-економічного обґрунтування з метою проведення оперативного аналізу технічних, економічних, фінансових, екологічних і соціальних аспектів проєкту для оцінки його життєздатності. Попереднє техніко-економічне обґрунтування включає, але не обмежується, технічну та стратегічну оцінку, початковий фінансовий та економічний аналіз, попередню екологічну та соціальну оцінку, правовий та інституційний аналіз, оцінку ризиків і структуру проєкту. Після цього ВА подає результати попередніх техніко-економічних обґрунтувань відповідним МБР для оцінки їхнього потенційного інтересу до фінансування таких проєктів.

Підготовка **проєкту типу В**, як правило, полягає у розробці банківського техніко-економічного обґрунтування, яке включає, зокрема, аналіз попиту, аналіз варіантів, опис проєкту, концептуальні рішення, кошторис витрат, аналіз витрат і переваг, фінансовий та економічний аналіз, аналіз доступності, дослідження тарифів (для проєктів централізованого теплопостачання та водопостачання/водовідведення), план реалізації проєкту та план закупівель. Крім того, готуються відповідні екологічні та соціальні дослідження та плани, як-от екологічний скринінг, аналіз прогалин та дорожня карта дотримання вимог; план дій екологічних і соціальних заходів; план залучення заінтересованих сторін та інші необхідні документи.

Техніко-економічне обґрунтування для проєктів типу В має бути розроблене з урахуванням конкретних вимог сторони, що фінансує такий проєкт.

3.5 Шаблон технічного завдання для техніко-економічного обґрунтування

Шаблон технічного завдання (ТЗ) для техніко-економічного обґрунтування, наведений у Додатку 8 до цього ОП, базується на попередньому досвіді підготовки інфраструктурних проєктів у різних країнах і загалом поєднує вимоги та стандарти, що застосовуються різними МФО. Він також включає Форму оцінки потреб (ФОП) для технічної допомоги, у разі якщо її заповнення вимагається фінансовою установою / МБР. Таким чином, цей шаблон рекомендується використовувати як загальний орієнтир для підготовки конкретних ТЗ для проєктів, відібраних для підготовки в рамках Інструменту.

Особливу увагу слід приділяти відповідності проєктів, що знаходяться на стадії підготовки, міжнародно визнаним стандартам якості інфраструктури для забезпечення того, щоб усі процеси планування, проєктування, будівництва та експлуатації відповідали найвищим критеріям безпеки, надійності обслуговування, сталого розвитку та належного управління. Це включає дотримання технічних інженерних стандартів (ISO, EN/Єврокоди та галузеві норми), а також екологічних і соціальних гарантій, що відповідають міжнародним стандартам (Екологічні та соціальні стандарти Світового банку, Стандартні положення та умови ЄБРР, Стандарти діяльності МФК та директиви ЄС), та принципів сталого розвитку

інфраструктури, що просуваються глобальними ініціативами (Принципи G20 щодо якісних інвестицій в інфраструктуру, рекомендації ОЕСР щодо інфраструктури, Принципи сталого розвитку інфраструктури ЮНЕП, сертифікація Blue Dot Network, знак FAST-Infra, та стандарти SIA на основі ESG).

Проекти також повинні відповідати ключовим пріоритетам SECO: прозоре та підзвітне державне управління, раціональне управління державними фінансами, стійкість до кліматичних змін, низьковуглецевий розвиток і довгострокова операційна та фінансова стійкість муніципальних постачальників послуг. Дотримання цих стандартів гарантує, що інфраструктура, що фінансується SECO, забезпечує стійку суспільну цінність, захист громади та довкілля, а також зміцнення інституційної спроможності на муніципальному рівні.

Водночас для кожного проекту відповідне ТЗ для техніко-економічного обґрунтування має відображати конкретні вимоги потенційного інвестора. Тому проект ТЗ має бути переглянутий і погоджений інвестором без заперечень до затвердження результатів дослідження SECO.

3.6 Реалізація та моніторинг проектів

Реалізація проекту розпочинається після завершення техніко-економічного обґрунтування проекту та його погодження як кредитором (наприклад, МБР), так і SECO, а також після його прийняття бенефіціаром проекту та підписання угод про фінансування проекту. Угоди про фінансування можуть включати кредитну угоду між МБР і позичальником; гарантійну угоду між МБР і державним/муніципальним гарантом; грантову угоду (угоду про трастовий фонд) між SECO та МБР та інші відповідні угоди.

Метою грантового співфінансування проекту з боку SECO може бути фінансування підтримки реалізації проекту, постачання ключового обладнання (включно з роботами, за необхідності) або обох компонентів (максимальна сума становить 2 млн швейцарських франків на один проект; у виняткових випадках можлива гнучкість). Залежно від умов угоди між МБР та SECO, фінансування може бути частково (або повністю) обмежене швейцарськими постачальниками обладнання або обладнанням швейцарського виробництва (або обома).

Відповідальність за реалізацію проекту несе його бенефіціар, тоді як МБР зазвичай надає підтримку бенефіціару шляхом залучення консультанта з підтримки реалізації проекту (ПРП). Консультант з ПРП допомагає бенефіціару у закупівлі робіт, товарів та послуг для проекту, від підготовки тендерної документації до укладення договорів, а також в адмініструванні договорів та нагляді за виконанням робіт.

Роль ВА полягатиме у моніторингу реалізації проекту шляхом аналізу звітів бенефіціара та консультанта з ПРП про хід виконання проекту, а також шляхом спостереження за фізичним прогресом виконання робіт на об'єктах. Функції ВА з моніторингу проекту мають бути визначені у відповідних угодах про фінансування проекту та договорах бенефіціара з постачальниками та підрядниками, що дозволяє ВА належним чином виконувати ці обов'язки.

Більш детальну інформацію про моніторинг реалізації проектів наведено у розділі 0.

4. Попередній розгляд, відбір та затвердження проєктів

Проєкти муніципальної інфраструктури², визначені відповідно до процедури, описаної в розділі 3.2 вище, підлягають перевірці ВА Інструменту на відповідність критеріям, викладеним у розділах 4.1 та 4.2. Лише проєкти, що відповідають цим критеріям, будуть подані до SECO на затвердження, а після затвердження перейдуть до подальшої підготовки та підтримки реалізації (співфінансування) в рамках Інструменту.

Критерії оцінювання, наведені в наступних розділах, підлягають затвердженню Керівним комітетом Програми (див. також розділ 2.2 вище) і можуть застосовуватися лише після їхнього офіційного затвердження, оформленого відповідним протоколом засідання Керівного комітету.

4.1 Перевірка відповідності критеріям

ВА проведе перевірку визначених проєктів типу А (попереднє техніко-економічне обґрунтування) на відповідність критеріям прийнятності з використанням методів оцінювання, наведених у таблиці 2 нижче:

Таблиця 2. Критерії прийнятності

№	Критерії прийнятності	Метод оцінювання	Висновок
1.	Відповідність стратегії		
	Проєкт відповідає стратегії територіальної громади (середньостроковому плану пріоритетних інвестицій) та спрямований на задоволення пріоритетних потреб територіальної громади у розвитку та/або відновленні інфраструктури <i>Додатково:</i> Проєкт включено до місцевого єдиного реєстру проєктів	Перевірка даних про проєкт на платформі DREAM. Аналіз даних про проєкт, наданих територіальною громадою	Так/Ні
2.	Відповідність сектору		
	Проєкт належить до одного з таких секторів*: водопостачання/водовідведення, міський транспорт, енергоефективність (наприклад, централізоване опалення, вуличне освітлення, теплодернізація будівель тощо), виробництво енергії, наприклад, переробка відходів, та розподіл енергії (з урахуванням обмежень, наведених нижче).	Перевірка даних про проєкт на платформі DREAM. Аналіз даних про проєкт, наданих територіальною громадою	Так/Ні
3.	Ступінь готовності проєкту		
	Наявність початкової проєктної пропозиції, затвердженого попереднього техніко-економічного обґрунтування або техніко-економічного обґрунтування проєкту (зокрема, відповідно до національних стандартів) <i>Додатково:</i> Наявність проєктної документації, затвердженої за результатами державної експертизи	Перевірка даних про проєкт на платформі DREAM. Аналіз даних про проєкт, наданих територіальною громадою	Так/Ні
4.	Вартість проєкту		
	Вартість проєкту становить не менше 5,0 млн євро у сферах зовнішнього освітлення та місцевої енергетики	Перевірка даних про проєкт на платформі DREAM.	Так/Ні

² Розглядатимуться такі проєкти: (i) міські проєкти від територіальних громад; (ii) міські/агломераційні проєкти, що охоплюють кілька територіальних громад та/або фінансуються іншими заінтересованими сторонами, окрім територіальних громад (наприклад, регіонами).

(виробництво, розподіл, енергоефективність, відновлювані джерела) Вартість проєкту становить не менше 10,0 млн євро у сферах централізованого теплопостачання, водопостачання/водовідведення, поводження з твердими відходами та міського транспорту	Аналіз даних про проєкт, наданих територіальною громадою	
---	--	--

За результатами перевірки на відповідність критеріям прийнятності проєкти будуть розділені на три категорії: прийнятні, потенційно прийнятні та неприйнятні.. Якщо для завершення оцінювання потенційно прийнятних і неприйнятних проєктів необхідна додаткова інформація, відповідній територіальній громаді

*У межах цих секторів до таких підсекторів застосовуються такі обмеження:

- Виробництво енергії: (i) виключаються проєкти з будівництва нових фотоелектричних станцій та акумуляторних систем накопичення енергії (BESS); (ii) виключаються проєкти з виробництва енергії з викопного палива. Водночас проєкти газової генерації можуть бути схвалені в індивідуальному порядку за умови, що вони мають значний вплив і відповідають критеріям NEAT (див. нижче – короткий якісний аналіз за критеріями NEAT, необхідний для отримання погодження від SECO).
- Транспорт: проєкти, пов'язані з рухомим складом (електроавтобуси, тролейбуси тощо), та проєкти з будівництва тунелів відповідають критеріям для отримання консультаційних послуг (технічної допомоги – Компонент 1), але не можуть фінансуватися за рахунок інвестиційних грантів (Компонент 2) (SECO може надати дозвіл на відступлення від цього правила у виняткових випадках).

Дуже перспективні проєкти в інших секторах міської інфраструктури можуть бути відібрані в індивідуальному порядку (це дозволяє реалізувати винятково перспективні проєкти у сфері спалювання відходів, створення нових об'єктів соціальної інфраструктури «з нуля» тощо).

Критерії NEAT:

Проєкти газових електростанцій, а також проєкти середньої та нижньої ланок газового сектору (тобто підготовка, розподіл, транспортування, подальша переробка; включаючи трубопроводи, термінали СПГ, нафтопереробні заводи, а також модернізація існуючої інфраструктури для викопного палива), **як правило, не підлягають підтримці**, за винятком особливих обставин. Винятки розглядатимуться з урахуванням наступних сукупних критеріїв «NEAT», беручи до уваги конкретні обставини відповідних країн, зокрема країн із низьким рівнем доходу та нестабільних держав:

Ø **Необхідність (N – Need)**: Попит на енергію не може бути задоволений за прийнятною вартістю за рахунок відновлюваних джерел енергії та/або заходів з енергоефективності. Проєкт забезпечує значні переваги для розвитку, зокрема доступ до надійного та доступного електропостачання (енергетична безпека) для бідніших верств населення, регіонів і країн; створюються робочі місця (не тільки під час будівництва, а й під час експлуатації); проєкт сприяє зменшенню забруднення повітря тощо.

Ø **Ефективність (E – Efficiency)**: проєкт відповідає концепції «найкращих доступних технологій» (НДТ). Необхідно враховувати фінансову та економічну рентабельність (наприклад, за допомогою ціноутворення на викиди вуглецю) протягом усього строку реалізації проєкту та з урахуванням передбачуваних технологічних розробок.

Ø **Додатковість (A – Additionality)**: Проєкт не міг би бути реалізований без МБР. Проєкт покращує екологічні / соціальні / фінансові показники (фінансова та нефінансова додатковість) та зменшує політичні ризики, як-от націоналізація або порушення умов договору. Менш розвинені або вразливі країни-учасниці проєктів більше залежать від фінансування МБР або від більш високого рівня концесії. Сама по собі фінансова додатковість не є достатньою.

Ø **Перехід (T – Transition)**: Проєкт відповідає ефективній реалізації національної кліматичної стратегії щодо відновлюваних джерел енергії та відповідної національної кліматичної цілі, а також цілям Паризької угоди, тобто сприяє досягненню цілей щодо енергетичного балансу в країні до 2030 та 2050 років. Підтримка сприяє підвищенню амбітності кліматичної цілі (так звана умовна частина кліматичної цілі). Необхідно надійно запобігати ефектам «заморожування» та досягти цілі «нульових викидів» відповідно до Паризької угоди до 2050 року.

буде запропоновано надати її. У запиті має зазначатися термін подання такої додаткової інформації. Проекти, визнані прийнятними за результатами такого додаткового оцінювання, будуть додані до списку прийнятних проектів.

Усі проекти, визнані прийнятними за результатами оцінювання, будуть додатково оцінені ВА відповідно до критеріїв, визначених у розділі 4.2 нижче.

4.2 Перевірка якості та актуальності проектів

На цьому етапі оцінюється якість та актуальність проектів за основними критеріями та відповідними підкритеріями, визначеними нижче. Критерії оцінювання проектів можуть оновлюватися у міру розвитку Програми з метою врахування змін ситуації на місцях та потреби у відновленні та модернізації інфраструктури. Такі зміни критеріїв оцінювання набувають чинності після затвердження Керівним комітетом Інструменту.

Таблиця 3. Критерії оцінювання проектів типу А (попереднє ТЕО)

№	Основні критерії	Критерії оцінювання	Бали	Макс
1	Готовність проекту	Проектна концепція / проектна пропозиція	3	10 ³
		Попереднє техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) відповідно до національних стандартів	6	
		Техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) відповідно до національних стандартів	10	
		Детальна проектна документація	4	5
		Експертний висновок	1	
		Оцінка екологічного та соціального впливу за міжнародними стандартами	5	5
		ОВНС ⁴ відповідно до українського законодавства	3	
		Попередня оцінка впливу на довкілля відповідно до українських стандартів	1	
2	Технічна здійсненність та обґрунтування проекту	Потужність заводу/об'єкта/обладнання відповідає потребам та запитам користувачів	0 – 4	20 ⁵
		Технічні рішення/проекти відповідають місцевим умовам	0 – 3	
		Проект має значний потенціал для застосування швейцарського досвіду та/або залучення швейцарського приватного сектору	0 – 8	

³ Можна вибрати лише один варіант.

⁴ Проекти, які за українським законодавством юридично звільнені від вимог ОВНС, не мають бути покарані і можуть отримати еквівалентні бали на основі документального підтвердження такого звільнення.

⁵ Можна вибрати більше одного варіанту.

№	Основні критерії	Критерії оцінювання	Бали	Макс
		Вплив проєкту (чисельність цільової групи населення у співвідношенні до вартості інвестицій – найвища величина серед усіх оцінених отримує найвищий бал)	0 – 5	
3	Вплив на довкілля та ефективність використання ресурсів	Проєктна документація містить розрахунки/кількісні показники позитивного впливу на навколишнє середовище та підвищення ефективності використання ресурсів	0–5	5
4	Відповідність затвердженим планам	Проєкт передбачено програмою стратегічного розвитку громади	5	15 ⁵
		Проєкт включено до місцевого єдиного портфеля проєктів	10	
5	Пріоритетність	Проєкт спрямований на відновлення або ремонт пошкодженої інфраструктури	15	20
		Проєкт спрямований на відновлення/ремонт/модернізацію застарілої інфраструктури	5	
6	Готовність до співпраці (для проєктів, вибраних з платформи DREAM або за прямим запитом)	Власник проєкту офіційно підтвердив готовність до співпраці з SECO та МФО	5	20 ⁵
		Надано попередню пропозицію щодо проєкту, який ще не представлений на платформі DREAM	5	
		Територіальна громада вже бере участь у програмах, що фінансуються SECO або Швейцарією (розвиток спроможності, реформа врядування, міжміське партнерство тощо), створюючи інституційні синергії	10	
Всього				100

Таблиця 4. Критерії оцінювання проєктів типу В (ТЕО)

№	Основні критерії	Критерії оцінювання	Бали	Макс
1	Наявність фінансування проєкту	Ведуться переговори щодо фінансування проєкту між МБР та бенефіціаром	5	50
		Підписано угоду про співпрацю за проєктом між МБР та бенефіціаром	15	
		Підписано Меморандум про взаєморозуміння/угоду про співпрацю між МБР та SECO щодо підготовки та співфінансування проєкту	30	

№		Основні критерії	Критерії оцінювання	Бали	Макс
2	Ступінь «швейцарської складової» проекту	Потенціал використання обладнання та матеріалів швейцарського походження/виробництва	25	50	
		Можливість застосування швейцарського технічного досвіду та експертизи	25		
Всього					100

Після оцінювання всіх прийнятних проєктів, Виконавча агенція оцінить кожен проєкт відповідно до процедури, викладеної в Додатку 10 до цього Посібника, та складе їхній рейтинг на основі загальних балів. Результати оцінювання проєктів оформлюються ВА у вигляді короткого звіту про оцінювання за шаблоном, наведеним у Додатку 12 до цього Посібника. Проєкти з найвищими балами за критеріями актуальності та якості подаються до SECO для розгляду та затвердження з метою подальшої підготовки та підтримки їхньої реалізації в рамках Інструменту.

Процес оцінювання та відбору проєктів зображено на рисунку 4 нижче.

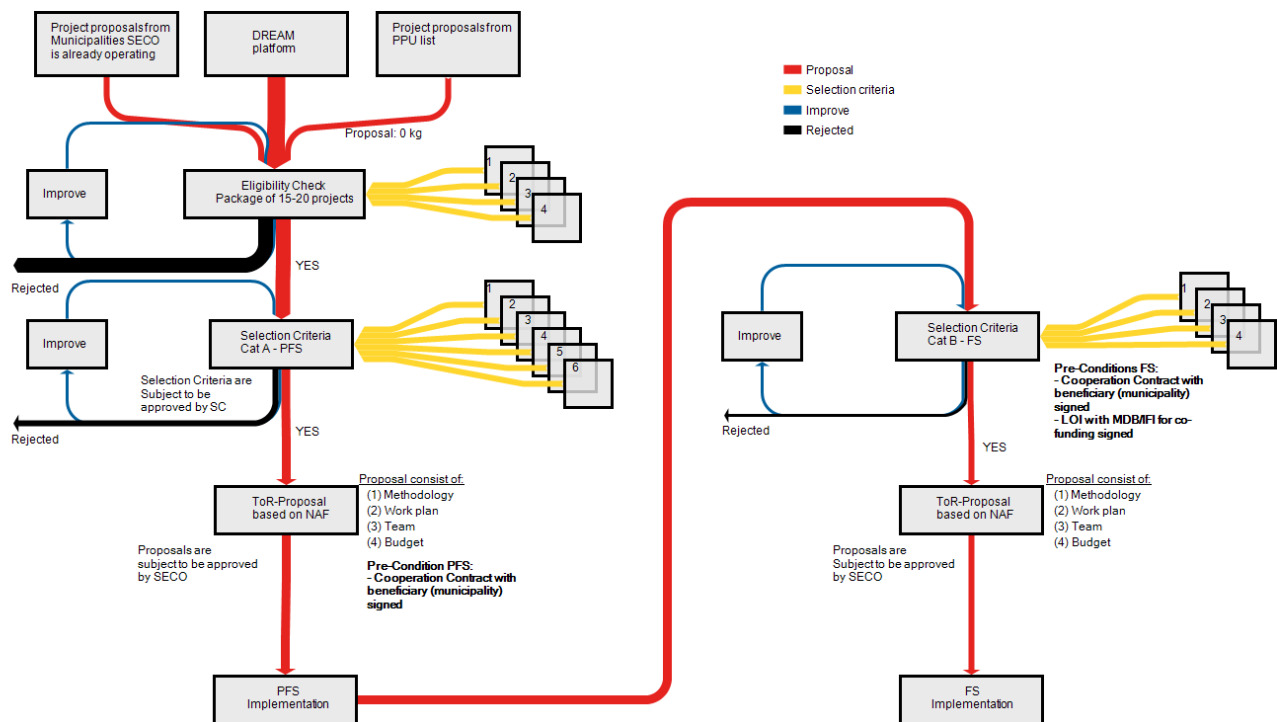

Рисунок 4. Процес оцінювання та відбору проєктів PPF4Ukraine

4.3 Процедура затвердження проєктів

Потенційні проєкти типу А (попереднє ТЕО), попередньо відібрані ВА, будуть розглянуті та затверджені SECO для початкової підготовки (зокрема, підготовка попередніх техніко-економічних обґрунтувань та/або заповнення Форми оцінки потреб) на основі принципу «відсутності заперечень». Для кожного попередньо відібраного проєкту ВА надає SECO наступну інформацію:

- зведені дані щодо оцінювання відповідності проєкту критеріям прийнятності та його результатів;
- результати перевірки якості та актуальності проєкту, присвоєні бали та рейтингове місце;
- орієнтовну вартість і строки підготовки проєкту, зокрема, розроблення попереднього техніко-економічного обґрунтування або аналогічного документа.

SECO розглядає запропоновані проєкти типу А (попереднє ТЕО), відбирає найбільш відповідні з точки зору SECO та надає погодження на їхню підготовку за принципом відсутності зауважень та/або зауваження протягом двох тижнів⁶. Щодо затверджених проєктів ВА готує, погоджує та підписує угоди про співпрацю з відповідними територіальними громадами, після чого негайно розпочинає підготовку проєктів (зокрема, розробку попередніх техніко-економічних обґрунтувань та/або заповнення Форми оцінки потреб). Шаблон угоди про співпрацю щодо підготовки попереднього техніко-економічного обґрунтування проєкту між Виконавчою агенцією і територіальною громадою наведено в Додатку 11 до цього Посібника.

Рішення про затвердження проєктів типу В (ТЕО) ухвалюється SECO на основі оцінювання ВА за критеріями, наведеними у таблиці 4 вище, та відповідних запитів МБР, а також за результатами подальших переговорів та підписаних угод про співпрацю між SECO та МБР. Крім того, до початку підготовки відповідних техніко-економічних обґрунтувань необхідно отримати погодження проєктів ТЕО від Мінрозвитку.

4.4 Технічна допомога

У рамках Інструменту передбачаються такі види технічної допомоги:

- підтримка бенефіціара проєкту під час підготовки проєкту, зокрема шляхом розроблення попереднього техніко-економічного обґрунтування проєкту, техніко-економічного обґрунтування та/або аналогічних необхідних досліджень;
- підтримка бенефіціара проєкту під час проведення закупівель і надання послуг із постачання та встановлення обладнання для затверджених заходів, що дають швидкий результат, включаючи підготовку тендерної документації, оцінку пропозицій, укладення договорів, адміністрування та здійснення технічного нагляду;
- розвиток інституційної спроможності територіальних громад-учасників у сфері підготовки та реалізації інфраструктурних проєктів, що безпосередньо пов'язані із запропонованими або підтриманими (попередніми) техніко-економічними обґрунтуваннями.

4.5 Фінансування та надання технічної допомоги

Відповідальність за надання вищезазначених видів технічної допомоги, а також за їхнє фінансування на довірчій основі покладається на ВА Інструменту. Підготовка проєктної документації фінансуватиметься з бюджету Інструменту, виділеного для цієї мети (4 млн швейцарських франків).

⁶ SECO також може консультуватися з Мінрозвитку щодо конкретних проєктів типу А (ПТЕО)

Процедури надання та фінансування послуг технічної допомоги в рамках програми PPF4Ukraine є такими:

- Після схвалення SECO проєктів типу А (ПТЕО) та підписання угод про співпрацю між ВА та відповідними територіальними громадами (детальніше див. розділи 3.4 та 4.3 вище), ВА негайно підготує пропозицію, що включатиме технічне завдання (методологію) щодо розробки попереднього техніко-економічного обґрунтування (або іншого відповідного дослідження, наприклад, необхідного для завершення ФОП чи подібного документа), склад експертної групи (з числа неключових експертів, визначених у договорі з ВА, та додаткових експертів, за необхідності), резюме, план роботи та бюджет. Після цього ВА звертається до SECO за погодженням. Після завершення та погодження SECO звіти за результатами попереднього техніко-економічного обґрунтування будуть надані відповідним МБР та МФО для розгляду та ухвалення рішення щодо можливого фінансування конкретних проєктів типу В.
- Після відбору проєктів типу В (ТЕО) для фінансової підтримки з боку МБР/МФО для кожного проєкту буде розроблено офіційний Меморандум про взаєморозуміння (МпВ) або угоду про співпрацю між МБР/МФО та SECO. Після його підписання ВА готує пропозицію, яка має містити технічне завдання (методологію) для розробки техніко-економічного обґрунтування, склад експертної групи (з числа неключових експертів, визначених договором з ВА, та додаткових експертів, за необхідності), резюме, план роботи та бюджет, та звертається за погодженням до SECO і МБР/МФО. Підготовка проєктної документації (як для проєктів типу А, так і типу В) фінансується з бюджету Інструменту, виділеного для цієї мети (4 млн швейцарських франків).
- Щодо заходів, що дають швидкий результат, затверджених SECO, ВА надаватиме технічну допомогу бенефіціарам у формі підтримки під час закупівлі відповідних товарів і пов'язаних послуг, а також нагляду за реалізацією таких заходів. Фінансування цих послуг здійснюється за рахунок власного бюджету ВА. Водночас, якщо для конкретної територіальної громади буде запропонований навчальний візит до Швейцарії як захід, що дає швидкий результат, його фінансування має здійснюватися за рахунок бюджету заходів, що дають швидкий результат (1 млн швейцарських франків).
- Після визначення територіальних громад, які братимуть участь у Програмі, ВА проведе оцінку потреб у розвитку спроможності та навчанні щодо підготовки та реалізації інфраструктурних проєктів у таких територіальних громадах, а також розробить відповідні програми розвитку спроможності. Відповідні заходи з розвитку спроможності в територіальних громадах, що беруть участь у проєкті (зокрема навчальні семінари, тренінги тощо), будуть проводитися відповідними експертами ВА в межах бюджету, виділеного на її діяльність, за винятком навчальних візитів (за наявності), які повинні фінансуватися з бюджету заходів, що дають швидкий результат, як зазначено вище.

4.6 Закупівля технічної допомоги

Оскільки ВА було обрано на основі його доведеної спроможності готувати інфраструктурні проєкти шляхом залучення групи неключових експертів із відповідним досвідом і кваліфікацією, додаткова закупівля послуг технічної допомоги для підготовки проєктів у рамках Інструменту, як правило, не буде потрібна. Також не буде необхідності залучати додаткових експертів поза межами пулу неключових експертів (якщо це буде

потрібно для виконання конкретних досліджень), яких ВА може залучати безпосередньо⁷ відповідно до підпункту 7.2(b) Технічного завдання на послуги ВА, за умови виконання кваліфікаційних вимог, визначених у ньому. SECO (а також відповідні МБР/МФО для підготовки техніко-економічних обґрунтувань – див. розділ 4.5 вище) не повинні мати заперечень щодо всіх експертів, запропонованих для виконання досліджень, до їх залучення до конкретних досліджень.

Виняток становлять випадки, коли підготовка конкретного проєкту вимагає залучення послуг зовнішньої консалтингової фірми, що має специфічну експертизу, якої немає у складі експертів ВА. Закупівля послуг такої фірми має здійснюватися відповідно до швейцарських правил закупівлі, що в більшості випадків означатиме, що через низьку вартість контракту (менше 230 000 швейцарських франків) буде дозволено застосовувати процедуру запрошення або процедуру прямого присудження.

Ті самі правила застосовуються до закупівлі послуг технічної допомоги, пов'язаних із заходами, що дають швидкий результат, та розбудовою потенціалу територіальних громад-учасників у підготовці та реалізації проєктів.

⁷ Агентство насамперед прагне залучити швейцарських експертів.

5. Заходи, що дають швидкий результат

5.1 Мета заходів, що дають швидкий результат

Заходи, що дають швидкий результат (quick-wins), – це невеликі оперативні заходи або демонстраційні проєкти, які можуть бути реалізовані у стислі строки, слугують демонстрацією нової концепції, створюють імпульс і готують підґрунтя для більш масштабніших інвестицій або реформ. Такий підхід дає змогу створити передумови для більш амбітних довгострокових проєктів шляхом оперативного використання можливостей в межах Інструменту, що відповідають нагальним потребам України, становлять значний інтерес для Швейцарії та можуть бути реалізовані у короткостроковій перспективі.

У рамках програми PPF4Ukraine створено Інструмент у розмірі 1 000 000 швейцарських франків для фінансування обраних заходів, що дають швидкий результат, з максимальною сумою фінансування 150 000 швейцарських франків на кожен захід. Цей Інструмент буде відкритий для спільних пропозицій від українських партнерів, які беруть участь у програмі, та Виконавчої агенції. Заходи, що дають швидкий результат, можуть передбачати постачання товарів або послуг (наприклад, невеликого обладнання, необхідного комунальним підприємствам) або невеликих перспективних пілотних проєктів, наприклад, пов'язаних з інноваційними швейцарськими рішеннями⁸. З цією метою Інструмент також може сприяти організації навчальних візитів або ознайомчих місій заінтересованих сторін.

Головною метою заходів, що дають швидкий результат, в рамках Інструменту є демонстрація інноваційних підходів і швейцарських технічних рішень на підтримку проєктів, відібраних для підготовки та реалізації в рамках цієї програми. З цією метою заходи, що дають швидкий результат, будуть відібрані в територіальних громадах, що беруть участь в Інструменті, на етапі підготовки техніко-економічного обґрунтування. З цією метою Виконавча агенція проведе консультації з відповідними територіальними громадами для визначення відповідних заходів, що дають швидкий результат, виходячи з їхніх потреб та інноваційних пропозицій Виконавчої агенції, які відповідають критеріям прийнятності, визначеним нижче.

5.2 Вимоги щодо прийнятності

Для отримання фінансування в рамках Програми, заходи, що дають швидкий результат, спільно визначені ВА та територіальними громадами-учасниками з України, повинні відповідати таким вимогам:

- захід повинен відповідати стратегії територіальної громади та відповідним планам розвитку інфраструктури (сектори, що відповідають критеріям прийнятності: водопостачання/водовідведення, міський транспорт, енергоефективність (централізоване тепlopостачання, вуличне освітлення, теплодернізація будівель тощо), виробництво та розподіл енергії (з урахуванням обмежень, наведених у текстовому полі в розділі 4.1);
- захід має задовольняти пріоритетні потреби територіальної громади в ремонті, відновленні або модернізації інфраструктури, особливо там, де пошкодження були спричинені військовою агресією Росії проти України;
- захід має бути розроблений таким чином, щоб забезпечити його швидку реалізацію (тобто він має передбачати або постачання та встановлення обладнання, або швидке вдосконалення технологій, або діяльність з нарощування потенціалу);
- захід повинен передбачати участь як української територіальної громади, так і швейцарського партнера (Виконавча агенція керуватиме діяльністю та надаватиме допомогу у закупівлі обладнання та налагодженні контактів із потенційними швейцарськими партнерами);

⁸ Додаткову інформацію див. на сайті: [Team Switzerland Infrastructure](https://team-switzerland-infrastructure.ch/)

- бюджет заходу не повинен перевищувати 150 000 швейцарських франків (без ПДВ та митних зборів).

Визначені заходи, що дають швидкий результат, повинні відповідати проєктам, відібраним для підготовки та реалізації у відповідних територіальних громадах. Зокрема, вони можуть включати такі заходи, як заміна насосів у системах водопостачання/водорозподілу та системах водовідведення на більш енергоефективні; встановлення сонячних електростанцій із системами BESS або без них для забезпечення безперебійного електроживлення насосів водопостачання та водовідведення; заміна пошкоджених силових трансформаторів; встановлення теплових насосів або котлів, що працюють на біопаливі, для опалення громадських будівель (лікарень, шкіл тощо); встановлення індивідуальних теплових пунктів у системах опалення громадських будівель; встановлення сонячних ліхтарів у системах вуличного освітлення; навчальні візити або ознайомчі місії тощо.

Спільні пропозиції ВА та відповідних територіальних громад щодо заходів, що дають швидкий результат, подаються на розгляд та затвердження SECO у форматі, визначеному в розділі 5.4 нижче.

5.3 Процедури реалізації

Щодо заходів, що дають швидкий результат, затверджених SECO, які передбачають постачання та встановлення обладнання, ВА укладає угоду про фінансування з відповідним українським бенефіціаром, в якій визначатимуться процедури фінансування та обов'язки сторін щодо реалізації заходу. ВА керуватиме закупівлею обладнання, що підлягає постачанню та монтажу, а також супутніх послуг, що надаються постачальником, відповідно до вимог законодавства Швейцарії про закупівлі. Відповідні порогові значення для спрощених процедур закупівлі (включаючи процедури запрошення або прямого укладання договору) мають бути враховані залежно від орієнтовної вартості договору. Укладання кожного договору здійснюється лише після отримання погодження від SECO, за умови відсутності заперечень.

Український бенефіціар виступає замовником за договором про постачання товарів та надання супутніх послуг (який готується ВА) і підписує договір як його сторона. Іншою стороною договору може бути: швейцарський підрядник; дочірня компанія швейцарської компанії в Україні; будь-яка інша компанія, здатна надати інноваційні рішення відповідно до швейцарських підходів, відібрана за результатами вищезазначеної процедури закупівлі. ВА також надає підтримку бенефіціару в отриманні погодження SECO на укладення договору. Постачальник обладнання за договором повинен забезпечити постачання обладнання; послуги з монтажу та введення в експлуатацію (зокрема шляхом залучення відповідних місцевих субпідрядників), надати копії інструкцій з експлуатації та технічного обслуговування обладнання українською мовою, а також провести навчання персоналу бенефіціара з питань експлуатації та технічного обслуговування обладнання.

Важливим обов'язком бенефіціара є отримання від компетентних органів державної влади звільнення від сплати податків та митних зборів на обладнання, що постачається за відповідними договорами, та його монтаж відповідно до встановленої процедури, оскільки грантові кошти Швейцарії не можуть використовуватися для сплати українських податків і зборів. За необхідності ВА надасть бенефіціару допомогу в отриманні відповідних офіційних листів від SECO для цієї мети.

Для відібраних заходів, що дають швидкий результат, які передбачають навчальні візити та/або ознайомчі місії, ВА виступає Замовником за договором із швейцарським постачальником послуг, відібраним відповідно до описаної вище процедури. Такий договір вимагає погодження SECO до його підписання.

Усі договори, укладені в рамках конкретного заходу, що дає швидкий результат, повністю фінансуються ВА за рахунок спеціально створеного фонду відповідно до процедур фінансування, визначених у відповідних угодах між ВА та бенефіціарами.

Відібрані заходи, що дають швидкий результат, вважаються реалізованими після того, як відповідні поставки, установки та послуги, передбачені відповідними договорами, будуть прийняті відповідними бенефіціарами та ВА.

5.4 Формат подання пропозицій щодо заходів, що дають швидкий результат, для розгляду SECO

ВА та територіальна громада-учасник повинні подати на розгляд SECO спільну пропозицію щодо заходу, що дає швидкий результат, яка повинна містити таку інформацію:

- Опис запропонованих заходів, включаючи:
 - технічні характеристики та розрахунки (за необхідності);
 - оцінку демонстраційного ефекту технології, що пропонується для дослідження або реалізації;
 - оцінку впливу заходу на якість муніципальних послуг і навколишнє середовище;
 - оцінку терміновості заходу (за потреби).
- Орієнтовну вартість запропонованих інвестицій та експлуатаційних витрат (за наявності).
- За необхідності – пояснення щодо механізму покриття витрат на експлуатацію та технічне обслуговування встановленого обладнання після реалізації заходу.
- Інформацію про участь потенційних швейцарських (або українських) партнерів у впровадженні запропонованого заходу та особливості їхньої участі. Якщо заявник не має конкретної інформації про потенційних партнерів, ВА сприятиме налагодженню контактів між швейцарськими та українськими партнерами після того, як запропонований захід, що дає швидкий результат, буде відібрано для фінансування.

Пропозиція подається електронною поштою у форматі PDF, включаючи супровідний лист у вигляді сканованої копії. Загальний розмір пакета документів не повинен перевищувати 20 МБ.

6. Закупівлі

6.1 Процедури закупівлі для проєктів

Закупівля товарів, робіт і послуг для проєктів, що готуються в рамках Інструменту, здійснюється після початку реалізації проєкту, як описано в розділі 3.6, тобто після завершення підготовки проєкту. З огляду на те, що реалізація проєкту здійснюється бенефіціаром проєкту відповідно до угоди про фінансування з відповідним МБР, відповідні процедури закупівлі визначаються такою угодою і, як правило, відповідатимуть процедурам, прийнятим стороною, що фінансує, для своєї діяльності відповідно до чинних міжнародних стандартів і найкращих практик.

Бенефіціару надається підтримка у підготовці та проведенні закупівель за проєктом консультантом з підтримки реалізації проєкту (ПРП), послуги якого будуть закуплені МБР, що надає фінансування, відповідно до процедур цього банку. Оскільки консультант з ПРП забезпечує практичне застосування процедур закупівлі МБР, усі закупівельні заходи в рамках проєкту здійснюються у повній відповідності до правил такого МБР.

У разі якщо територіальна громада має можливість співфінансувати проєкт, підтриманий SECO, за рахунок власних інвестиційних коштів (без залучення боргового фінансування), застосовні процедури закупівлі визначаються угодою про фінансування між такою територіальною громадою та SECO і, як правило, відповідають правилам і процедурам закупівлі SECO. В принципі, закупівлі та укладення договорів для компонентів, що фінансуються SECO, здійснюються ВА, і перерахування коштів SECO безпосередньо територіальній громаді не відбувається. Національні правила закупівель можуть застосовуватися до компонентів, що фінансуються територіальною громадою окремо, або, якщо це передбачено угодою про фінансування, до деяких (або навіть усіх) компонентів проєкту, залежно від обставин.

Для проєктів, що фінансуються через механізм державно-приватного партнерства (ДПП), політика та правила закупівлі робіт, товарів та послуг для такого проєкту визначатимуться у відповідних угодах про фінансування між приватним інвестором, банком, що надає фінансування, SECO та бенефіціаром. Такі правила закупівлі повинні відповідати міжнародно визнаним стандартам і принципам, зокрема принципам Угоди COT про закупівлі.

6.2 Процедури закупівлі для заходів, що дають швидкий результат

Закупівля товарів і послуг для заходів, що дають швидкий результат, здійснюється ВА Інструменту. Відповідно, застосовуються процедури, передбачені законодавством Швейцарії: (i) Федеральний закон від 21 червня 2019 року про державні закупівлі (PPA, SR 172.056.1) та (ii) Постанов від 12 лютого 2020 року про державні закупівлі (PPO; SR 172.056.11).

ВА веде поточний план закупівель для заходів, що дають швидкий результат (що підлягає оновленню щонайменше раз на рік та у разі істотної необхідності). План повинен містити опис кожного заходу/пакету; орієнтовну загальну вартість (без ПДВ); класифікацію (товари/послуги/роботи); застосовну процедуру (пряма/запрошення/тендер); очікувані строки реалізації. План (та будь-які істотні оновлення) подається до SECO для ознайомлення/погодження відповідно до вимог управління Інструментом.

Оскільки вартість одного заходу, що дає швидкий результат, обмежена сумою 150 000 швейцарських франків, закупівля обладнання та відповідних послуг з монтажу для конкретного заходу може здійснюватися відповідно до: (i) відкритої процедури; або (ii) процедури запрошення до участі, яка застосовується для закупівлі товарів та послуг вартістю від 150 000 до 230 000 швейцарських франків; або (iii) процедурою прямого укладання договору, яка може застосовуватися, якщо оціночна вартість договору не перевищує 150 000 швейцарських франків.

У рамках процедури запрошення ВА консультується з відповідними швейцарськими бізнес-асоціаціями для отримання пропозицій щодо потенційних учасників тендеру. По можливості слід отримати три пропозиції.

При здійсненні закупівлі для заходів, що дають швидкий результат, ВА застосовує таку процедуру:

- визначення та відбір учасників тендеру, яких слід запросити безпосередньо подати пропозиції;
- підготовка технічного завдання (ТЗ) / тендерної документації із чітко визначеними критеріями прийнятності та вибору переможця, їхніми ваговими коефіцієнтами та методологією оцінювання, включаючи метод оцінювання, а також подання цих документів разом із переліком запропонованих учасників тендеру до SECO для розгляду та погодження. Усі критерії вибору переможця, їхні вагові коефіцієнти та система оцінювання оприлюднюються в документах запрошення та не можуть бути змінені після його публікації. Запрошення надсилається щонайменше трьом учасникам тендеру, які відповідають вимогам;
- отримання тендерних пропозицій (рекомендований строк подання: 14–21 день);
- оцінювання тендерних пропозицій відповідно до заздалегідь визначених критеріїв та підготовка короткого звіту про оцінювання, який подається до SECO для розгляду та погодження;
- після отримання погодження від SECO – укладання договору шляхом офіційного письмового повідомлення переможця тендеру;
- укладання та підписання договору з переможцем тендеру.

При здійсненні закупівель ВА дотримується таких принципів:

- дотримання справжньої конкуренції між учасниками тендеру (тобто всі учасники тендеру повинні отримати однакову інформацію щодо подання тендерних пропозицій);
- подані пропозиції мають оцінюватися на основі заздалегідь оприлюднених, об'єктивних, чітко визначених, зрозумілих, оцінюваних, прозорих і недискримінаційних критеріїв вибору переможця, що поєднують якісні, технічні та економічні/цінові аспекти, задокументованих у прозорий спосіб. Критерії вибору переможця розробляються таким чином, щоб визначити економічно найвигіднішу пропозицію. Залежно від характеру закупівлі, такі критерії можуть включати, серед іншого, технічні переваги, функціональність, строк поставки, гарантію та післяпродажне обслуговування, економічну ефективність, витрати протягом життєвого циклу, екологічну стійкість і ціну. Ціна завжди має бути одним із критеріїв вибору переможця, а вага фінансової пропозиції не повинна становити менше 20 %;
- договір укладається з учасником тендеру, чия пропозицію визнано найбільш вигідною на основі оцінки, проведеної відповідно до встановлених критеріїв вибору переможця.

6.3 Закупівля місцевих консультаційних послуг

Цей розділ застосовується лише до закупівлі спеціальних необхідних послуг, таких як топографічні зйомки, геотехнічні дослідження, дослідження біорізноманіття тощо, які не можуть бути виконані ВА, зокрема у випадках, коли необхідні місцеві ліцензії, які не можуть бути забезпечені експертами ВА.

У таких випадках закупівля послуг здійснюється відповідно до загальних положень розділу 4.6 цього Посібника щодо закупівлі послуг технічної допомоги для Інструменту.

З огляду на характер та обсяг послуг, які, за необхідності, можуть бути надані зовнішніми консалтинговими компаніями, їх можна закуповувати за процедурою прямого укладення договору, оскільки їхня вартість, як очікується, не перевищуватиме 150 000 швейцарських франків. Для цієї закупівлі ВА застосовує таку процедуру:

- запрошення щонайменше двох учасників для подання технічних і фінансових пропозицій;
- оцінювання пропозицій та обрання переможця;
- погодження переможця з SECO;
- укладання договору.

6.4 Залучення експертів для підпроектів

Залучення експертів для підпроектів здійснюється за поетапним підходом, згідно з яким експерти відбираються з попередньо кваліфікованого пулу експертів ВА. Операційне управління (див. рис. 1) подає до SECO технічну пропозицію щодо підпроекту, що включає:

- методологію;
- план робіт;
- бюджет;
- резюме запропонованих неключових експертів, які виконуватимуть підпроект, тобто експертів, відібраних із пулу неключових експертів на основі їхнього відповідного досвіду та кваліфікації для конкретного проєкту:
 - міжнародний старший експерт;
 - міжнародний експерт середньої ланки;
 - національний старший експерт;
 - національний експерт середньої ланки;
 - національний молодший експерт.

Неключові експерти повинні відповідати вимогам, що узгоджуються зі стандартами якості міжнародних фінансових організацій (МФО), щоб забезпечити підготовку результатів (попередніх) техніко-економічних обґрунтувань відповідно до міжнародно визнаних стандартів, що відповідають вимогам МФО.

Міжнародний старший експерт

Роль:

Старший технічний спеціаліст, відповідальний за ключові технічні завдання в рамках підпроекту (наприклад, техніко-економічне обґрунтування, ОВНС, проєктування, економічний аналіз).

Вимоги до профілю:

- вища освіта у відповідній технічній галузі;
- мінімум 10 років відповідного професійного досвіду;
- досвід роботи:
 - у виконанні подібних завдань та у відповідній галузі (енергетика, охорона навколишнього середовища, транспорт, соціальна сфера, цифрові технології);
 - у проєктах, що фінансуються міжнародними фінансовими організаціями;
 - із застосуванням швейцарських підходів / технічних рішень;
- мінімум 5 років міжнародного досвіду (за межами країни походження) у фінансовому та технічному плануванні проєктів муніципальної інфраструктури;
- сильні аналітичні та звітні навички;
- відмінне володіння англійською мовою (не нижче рівня B2).

Типові обов'язки:

- керівництво виконанням основних технічних завдань;
- підготовка та перевірка основних результатів роботи (наприклад, аналіз техніко-економічного обґрунтування, технічні концепції);
- забезпечення відповідності стандартам МФО та ЄС;

- підтримка операційного управління в технічній координації.

Міжнародний експерт середньої ланки

Роль:

Технічний спеціаліст середньої ланки, відповідальний за виконання технічних завдань у межах підпроєкту (наприклад, техніко-економічне обґрунтування, ОВНС, проєктування, економічний аналіз).

Вимоги до кандидата:

- вища освіта у відповідній технічній галузі;
- мінімум 5 років відповідного професійного досвіду у фінансовому та технічному плануванні проєктів муніципальної інфраструктури;
- Досвід роботи:
 - у виконанні подібних завдань та у відповідній галузі (енергетика, охорона навколишнього середовища, транспорт, соціальна сфера, цифрові технології);
 - у проєктах, що фінансуються міжнародними фінансовими організаціями;
 - із застосуванням швейцарських підходів / технічних рішень;
- мінімум 3 роки міжнародного досвіду (за межами країни походження);
- сильні аналітичні та звітні навички;
- відмінне володіння англійською мовою (не нижче рівня B2).

Національний старший експерт

Роль:

Старший експерт із глибоким регіональним/місцевим досвідом, який забезпечує впровадження та відповідність місцевим умовам і стандартам.

Вимоги до кандидата:

- вища освіта у відповідній галузі;
- мінімум 10 років відповідного професійного досвіду;
- досвід роботи:
 - у виконанні подібних завдань у відповідній галузі;
 - 8 років професійного досвіду роботи над проєктами в рамках програми «Євроасоціації» (UA) / Ініціативи «Інтеграція з Європою» (IPA) (бажано);
 - досвід роботи з міжнародними фінансовими організаціями;
- знання національного законодавства, стандартів і процедур;
- вільне володіння українською мовою;
- вільне володіння англійською мовою (не нижче рівня B1).

Типові обов'язки:

- адаптація технічних рішень до місцевого нормативно-правового та інституційного контексту;
- підтримка збору даних та координація стейкхолдерів;
- забезпечення відповідності національним стандартам і дозвільним вимогам;
- забезпечення взаємодії між міжнародними експертами та місцевими заінтересованими сторонами.

Національний експерт середньої ланки

Роль:

Надання підтримки старшому експерту у впровадженні та забезпеченні відповідності місцевим умовам і стандартам.

Вимоги до профілю:

- вища освіта у відповідній галузі;

- мінімум 5 років досвіду у фінансовому та технічному плануванні проєктів муніципальної інфраструктури;
- досвід роботи:
 - у виконанні подібних завдань у відповідній галузі;
 - роботи над проєктами в рамках програми «Євроасоціації» (UA) / Ініціативи «Інтеграція з Європою» (IPA) (бажано);
 - досвід роботи з міжнародними фінансовими організаціями;
- знання національного законодавства, стандартів і процедур;
- вільне володіння українською мовою;
- вільне володіння англійською мовою (не нижче рівня B1).

Національний молодший експерт

Роль:

Підтримка старших експертів та експертів середньої ланки, відповідальний за аналітичні, організаційні задачі-завдання під керівництвом старших експертів.

Вимоги до кандидата:

- вища освіта у відповідній галузі;
- мінімум 5 років відповідного професійного досвіду.

Досвід у:

- зборі та аналізі даних;
- технічних або економічних дослідженнях;
- знання місцевої мови є перевагою;
- достатнє володіння англійською мовою.

Типові обов'язки:

- збір, обробка та аналіз даних;
- підготовка звітів, таблиць і розрахунків;
- підтримка комунікації та логістики заінтересованих сторін;
- допомога у складанні технічної документації.

Після затвердження технічної пропозиції SECO консультант приступає до мобілізації команди експертів, включаючи укладення договорів і розподіл завдань. Експерти офіційно представляються під час стартової наради підпроєкту та повністю залучаються до роботи на початковому етапі для виконання завдання.

7. Моніторинг та звітність

7.1 Моніторинг реалізації проєктів

Відповідно до розділу 3.6 цього Посібника, ВА Інструменту здійснює моніторинг реалізації проєктів від імені SECO. Функції ВА з моніторингу проєктів мають бути визначені у відповідних угодах про фінансування проєктів і договорах бенефіціарів із постачальниками та підрядниками для забезпечення належного виконання цієї функції.

Моніторинг здійснюється шляхом:

- камерального аналізу та перевірки звітів про хід виконання проєкту, що подаються бенефіціаром і консультантом з підтримки реалізації проєкту (ПРП);
- виїзних візитів на об'єкти для оцінки фізичного стану виконання робіт;
- виявлення проблем у реалізації проєкту (затримки або перевищення витрат) та інформування про них SECO із наданням рекомендацій щодо їхнього усунення та коригувальних заходів;
- моніторингу заходів, що фінансуються за рахунок фінансового внеску SECO в реалізацію проєкту, та звітування SECO про їхній прогрес (включаючи кількісну звітність за стандартними показниками SECO), а також про будь-які виявлені проблеми⁹.

ВА веде архів документів щодо закупівель (ТЗ, запрошення до участі, роз'яснення, пропозиції, оцінка, погодження SECO, повідомлення про вибір переможця, підписаний договір).

7.2 Моніторинг реалізації заходів, що дають швидкий результат

Як фідучіарний фінансовий оператор заходів, що дають швидкі результати, ВА здійснює моніторинг їхньої реалізації, починаючи від закупівлі обладнання та пов'язаних послуг до завершення послуг із постачання, монтажу та приймання результатів бенефіціаром. Права ВА на отримання відповідної документації та доступ до об'єктів проєкту з метою моніторингу мають бути чітко прописані у відповідних договорах між постачальником і бенефіціаром.

Аналогічно до моніторингу реалізації проєкту, моніторинг заходів, що дають швидкі результати, здійснюється за допомогою таких заходів:

- камеральний аналіз і перевірка документації, пов'язаної із заходами (договори, накладні, рахунки-фактури тощо);
- виїзні візити на об'єкти для спостереження за доставкою та монтажем обладнання;
- виявлення проблем у реалізації проєкту та надання рекомендацій бенефіціару та постачальнику щодо коригувальних заходів;
- звітування перед SECO щодо прогресу у впровадженні заходів, що дають швидкий результат (включно з кількісною звітністю за стандартними показниками SECO) та будь-яких виявлених проблем.

⁹ У випадках, коли бенефіціар неодноразово відмовляється співпрацювати, не демонструє розумного прогресу у впровадженні або не виконує зобов'язання за угодою про співпрацю, Виконавча агенція може рекомендувати SECO вжити коригувальні заходи, включаючи призупинення, заміну або скасування підтримки Інструменту.

7.3 Моніторинг грантів для швейцарсько-українських бізнес-мереж

Після відбору швейцарсько-українських бізнес-мереж для партнерства Виконавчою агенцією Інструменту та їхнього затвердження SECO, ВА надає гранти цим мережам для підтримки їхньої діяльності та розвитку, включаючи:

- комунікацію та взаємодію з бізнес-спільнотами у Швейцарії та Україні;
- організацію та проведення заходів із налагодження контактів для швейцарських та українських бізнес-спільнот.

ВА здійснює моніторинг реалізації цих заходів шляхом:

- камерального аналізу і перевірки звітності про хід виконання робіт грантоотримувачів;
- участь в організованих заходах із налагодження контактів/комунікації для спостереження за їхнім прогресом;
- виявлення будь-яких проблем, пов'язаних із мережевою взаємодією, та інформування про них SECO разом із рекомендаціями щодо їхнього усунення та коригувальних заходів.

7.4 Моніторинг проєктних підготовчих досліджень

Окрім моніторингу діяльності учасників, залучених до реалізації заходів, що дають швидкий результат, і підготовлених проєктів, ВА Інструменту здійснюватиме моніторинг виконання проєктних підготовчих досліджень (як-от (попередні) техніко-економічні обґрунтування) персоналом ВА. Моніторинг охоплює:

- виконання завдань, визначених у технічних завданнях на проведення досліджень;
- дотримання затверджених строків виконання досліджень;
- дотримання затверджених бюджетів досліджень.

Моніторинг проєктних підготовчих досліджень здійснюється командою ключових експертів ВА, а його результати подаються у звітах про хід виконання програми разом із виявленими проблемами та запропонованими/вжитими коригувальними заходами.

7.5 Звітування про хід виконання програми

ВА звітує про хід виконання програми, включаючи заходи з моніторингу, описані у розділах 7.1 та 7.2 вище, шляхом подання таких звітів до SECO та Керівного комітету:

Таблиця 4. Графік звітування

Опис	Одержувач	Строк подання
Початковий звіт (одночасно є першим проміжним звітом)	SECO, Керівний комітет	Наприкінці початкового періоду
Піврічний звіт: - технічний звіт - фінансовий звіт	SECO	Кінець липня календарного року

Опис	Одержувач	Строк подання
Річний звіт: - технічний звіт - фінансовий звіт (одночасно є звітом за друге півріччя)	SECO, Керівний комітет	Кінець січня календарного року
Звіт про завершення проєкту: - технічний звіт - фінансовий звіт	SECO	Кінець жовтня 2030 року

Примітка: Наведені вище строки стосуються попередніх версій відповідних звітів. Остаточні версії звітів мають бути подані протягом двох тижнів після отримання коментарів (або повідомлення про їхню відсутність) від органів, що їх розглядають.

Шаблони перелічених вище звітів про хід виконання програми наведено в Додатку 3 до цього Посібника.

Вимоги до конкретних звітів:

- Початковий звіт має містити опис переглянутої/адаптованої методології та оновленого графіка заходів, якщо це необхідно, а також оновлену логічну матрицю. Він також має представляти перші результати реалізації заходів.
- Піврічний звіт складається за шаблоном, наведеним у Додатку 3 до цього Посібника, і складається з двох окремих частин – звіту про технічний прогрес та фінансового звіту. Він також має містити оновлений план робіт і логічну матрицю (за необхідності).
- Звіт про завершення проєкту складається за шаблоном, наведеному в Додатку 3, і містить як технічні, так і фінансові результати реалізації програми. Він повинен містити сукупні результати програми, а також остаточний план робіт і логічну матрицю.

Додатково ВА готує інші матеріали, необхідні для виконання своїх обов'язків (презентації, протоколи засідань тощо), а також регулярно інформує SECO під час засідань або електронною поштою про важливі події в рамках програми.

8. Бюджетне планування та фінансування програми

8.1 Фінансове планування

Фінансове планування в рамках Інструменту передбачає підготовку бюджетів для таких напрямків діяльності:

- послуги технічної допомоги, що надаються Виконавчою агенцією Інструменту;
- заходи, що дають швидкі результати, які фінансуються на довірчій основі та управляються ВА;
- співфінансування реалізації проєктів з боку SECO.

Окрім вищезазначених бюджетів, Виконавча агенція також готує та регулярно оновлює прогнози руху грошових коштів за програмою відповідно до форми, наведеної в Додатку 4 до цього Посібника. Початкові та оновлені прогнози руху грошових коштів подаються у відповідних звітах про хід виконання робіт.

8.1.1 Бюджетування послуг технічної допомоги

Виконавча агенція готує річні бюджети послуг технічної допомоги, які пропонується фінансувати на довірчій основі за рахунок спеціально виділеного фонду, за формою, наведеною в таблиці 7 нижче.

Таблиця 5. Річний бюджет технічної допомоги

#	Опис	Роки					Разом
		2026	2027	2028	2029	2030	
1	Проєкт 1 (ТЕО тощо)	XXX					
2	Проєкт 2 (ТЕО тощо)		YYY				
...							
N	Проєкт N (ТЕО тощо)					ZZZ	
...	Послуги зовнішнього консультанта щодо заходів, що дають швидкий результат (за необхідності)		AAA				
...	Послуги зовнішнього консультанта з питань розвитку спроможності (за потреби)			BBB			
Разом*							

Примітка: максимальна загальна сума становить 4 млн швейцарських франків

Бюджет складається у форматі Excel із взаємопов'язаними аркушами, що містять детальні кошториси витрат за кожною статтею бюджету для зручного оновлення за потреби.

8.1.2 Бюджетування заходів, що дають швидкий результат

Аналогічно до вищезазначеного, ВА готує річні бюджети для заходів, що дають швидкий результат, які пропонується фінансувати на довірчій основі зі спеціального створеного резервного фонду, за формою, наведеною нижче:

Таблиця 6. Річний бюджет заходів, що дають швидкий результат.

#	Опис	Роки					Разом
		2026	2027	2028	2029	2030	
1	Захід, що дає швидкий результат, 1: (опис)	XXX					
2	Захід, що дає швидкий результат, 2: (опис)		YYY				
...							
N	Захід, що дає швидкий результат, N: (опис)					ZZZ	
Всього*							

Примітка: *максимальна загальна сума становить 1 млн швейцарських франків

Бюджет складається у форматі Excel із взаємопов'язаними аркушами, що містять детальні кошториси витрат за кожною статтею бюджету для зручного оновлення за потреби.

8.1.3 Фінансове планування співфінансування проєктів

Після досягнення домовленостей із відповідними МБР щодо співфінансування SECO проєктів, відібраних для підготовки в рамках Інструменту, Виконавча агенція готує попередній план співфінансування за такою формою:

#	Опис	Роки					Разом
		2026	2027	2028	2029	2030	
1	Проєкт 1: (опис)	XXX					
2	Проєкт 2: (опис)		YYY				
...							
N	Проєкт N: (опис)					ZZZ	
Всього*							

Примітка: *максимальна загальна сума становить 9 млн швейцарських франків; максимальний обсяг фінансування – 2 млн швейцарських франків на один проєкт, у виняткових випадках можливий відступ від цього обмеження.

ВА оновлює план співфінансування відповідно до інструкцій SECO, щойно їх буде надано.

8.2 Фінансові угоди

8.2.1 Фінансові угоди з бенефіціарами

Очікується, що бенефіціари Інструменту, зокрема територіальні громади та/або комунальні підприємства/комунальні служби, укладають такі фінансові угоди:

- кредитну угоду щодо проєкту, який підтримується Інструментом, з МБР, який взяв на себе зобов'язання фінансувати реалізацію такого проєкту, або угоду про переказ кредитних коштів із центральним органом влади – у разі надання суверенного кредиту;
- договір про субгарантію з центральним або місцевим органом влади, який виступає гарантом за кредитом МБР (залежно від обставин);
- Угода про фінансування з Виконавчою агенцією Інструменту щодо фінансування заходу, що дає швидкий результат, відібраного для бенефіціара.

Вищезазначені фінансові угоди укладаються після їхнього оформлення. Зазвичай очікується, що угоду про фінансування між Виконавчою агенцією та бенефіціаром буде підписано першою, а угоди, пов'язані з кредитом, – пізніше (після завершення підготовки проєкту у формі техніко-економічного обґрунтування).

8.2.2 Угоди про співфінансування проєктів з МФО

З метою підтримки реалізації відібраних проєктів муніципальної інфраструктури SECO надаватиме основним фінансувальникам цих проєктів, – МБР або іншим МФО - грантове співфінансування, розмір якого зазвичай може становити до 2 млн швейцарських франків на один проєкт, хоч у виняткових випадках допускається відступлення від цього обмеження. Внесок SECO безпосередньо перераховується відповідним фінансовим установам на підставі відповідних угод про співфінансування (угода про внесок або аналогічний документ), що укладаються між SECO та фінансовою установою.

На початковому етапі між SECO, фінансовою установою та бенефіціаром проєкту буде підписано угоду про співпрацю, яка визначатиме зобов'язання та ролі сторін у проєкті, після чого може бути укладено угоду про співфінансування проєкту між SECO та відповідною фінансовою установою. Формат і зміст такої угоди пропонує фінансовою установою для обговорення та остаточного узгодження сторонами під час переговорів.

8.2.3 Угоди про фінансування зі швейцарсько-українськими бізнес-мережами

Після відбору Виконавчою агенцією Інструменту швейцарсько-українських бізнес-мереж для партнерства та їхнього погодження SECO, ВА готує та підписує (за умови відсутності заперечень з боку SECO) угоди про фінансування з такими мережами з метою надання фінансової підтримки їхній діяльності та розвитку. Витрати, що підлягають покриттю за цими угодами, включають:

- комунікацію та роботу з бізнес-спільнотами у Швейцарії та Україні (створення/оновлення вебсайтів і сторінок у соціальних мережах, друк та розповсюдження брошур/лістівок, підготовка та проведення цільових інформаційних кампаній тощо);
- організацію та проведення мережових заходів для швейцарських та українських бізнес-спільнот (оренда приміщень/обладнання, витрати на проїзд, плакати та роздаткові матеріали, гонорари доповідачів тощо);
- придбання офісного обладнання (за потреби);

- покриття частини адміністративних витрат.

ВА виплачує погоджене грантове фінансування відібраним бізнес-мережам із спеціально створеного фонду від імені SECO. Загальна сума всіх угод ВА про фінансування зі швейцарсько-українськими бізнес-мережами в рамках Інструменту не повинна перевищувати 400 000 швейцарських франків (якщо більшу суму не передбачено рішенням SECO).

Для підготовки угод про фінансування ВА зі швейцарсько-українськими бізнес-мережами може використовуватися шаблон, наведений у Додатку 7 до цього Посібника.

8.3 Процедури виставлення рахунків і здійснення платежів

8.3.1 Підготовка, обробка та контроль платіжних доручень

У рамках цього Інструменту здійснюються чотири види платежів:

- 1) платежі Виконавчій агенції за її послуги в рамках Інструменту;
- 2) платежі, пов'язані з наданням послуг технічної допомоги (послуги з підготовки проєктів);
- 3) платежі, пов'язані з реалізацією заходів, що дають швидкі результати;
- 4) платежі, пов'язані з реалізацією відібраних проєктів.

Відповідно, підготовка, обробка та контроль платіжних доручень здійснюються таким чином:

- a) Платежі Виконавчій агенції – відповідно до договору між SECO та консорціумом під керівництвом NIRAS. NIRAS відповідає за перевірку того, що підготовка та обробка платіжних доручень здійснюється відповідно до вимог відповідних договорів.
- b) Платежі, пов'язані з наданням технічної допомоги – відповідно до трудових договорів/контрактів між учасниками консорціуму та експертами, залученими до виконання завдання. Залучені експерти відповідають за підготовку власних платіжних доручень згідно з відповідними договорами/контрактами, тоді як відповідні учасники консорціуму відповідають за належну обробку та контроль таких платіжних доручень під наглядом та координацією NIRAS.
- c) Платежі, пов'язані з реалізацією заходів, що дають швидкий результат – відповідно до угод про фінансування між ВА та бенефіціаром, а також договору між бенефіціаром і постачальником.
- d) Платежі, пов'язані зі співфінансуванням реалізації відібраних проєктів (до 2 млн швейцарських франків на один проєкт, у виняткових випадках дозволено відступлення від цього обмеження) – відповідно до угод про фінансування між МБР/МФО та SECO.

8.3.2 Звітність про витрати

Окрім обліку витрат, пов'язаних із програмою, компаніями, що входять до консорціуму ВА, ВА готує зведені звіти про витрати за програмою в цілому, які включаються до звітів про хід реалізації Інструменту. Такі звіти формуються за методом нарахування та повинні містити такі дані:

- витрати на технічну допомогу для підготовки відібраних проєктів із розподілом за окремими проєктами;

- витрати на постачання та монтаж обладнання в рамках заходів, що дають швидкий результат, із розподілом за окремими заходами;
- витрати на технічну допомогу з розвитку спроможності територіальних громад-учасників, із розподілом за окремими громадами;
- витрати на забезпечення діяльності ВА.

Такі звіти готуються у форматі Excel за формою, наведеною в Додатку 5 до цього Посібника.

8.4 Аудит рахунків програми

Відповідно до технічного завдання на надання послуг ВА проводить щорічні фінансові аудити фідучіарних рахунків, якими управляє ВА.

Для цього ВА залучає послуги авторитетної аудиторської компанії, прийнятної для SECO, відповідно до процедур закупівлі, описаних у розділі 6.3 цього Посібника. Проект договору та технічне завдання на послуги аудиторської компанії повинні бути погоджені SECO до початку аудиту. Після завершення аудиту ВА невідкладно надає копію аудиторського звіту SECO.

Аудит рахунків програми фінансується з резервного фонду, створеного SECO для потреб Інструменту.

9. Процедури комунікації та висвітлення діяльності

Виконавча агенція Інструменту використовує відповідні канали комунікації для регулярного інформування цільової аудиторії у Швейцарії та Україні про хід реалізації Інструменту та досягнуті результати, у консультації з SECO та відповідно до Посібника з комунікації та висвітлення діяльності (див. розділ 10.1 нижче). У Швейцарії інформаційні заходи мають бути спрямовані переважно на професійну аудиторію (зокрема, потенційних заінтересованих сторін із приватного сектору). В Україні комунікація має бути спрямована переважно на державний (особливо на місцевому рівні) і приватний сектор.

Стратегія комунікації та висвітлення діяльності, а також відповідні процедури та заходи викладені в Посібнику з комунікації та висвітлення діяльності (Додаток 9).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1: ПРОЦЕДУРИ ФУНКЦІОНУВАННЯ КЕРІВНОГО КОМІТЕТУ

ДОДАТОК 2: ФОРМА ПЛАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

ДОДАТОК 3: ФОРМИ ЗВІТІВ ПРО ХІД ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

ДОДАТОК 4: ФОРМА ПРОГНОЗУ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПРОГРАМИ

ДОДАТОК 5: ФОРМА ЗВІТУ ПРО ВИТРАТИ ПРОГРАМИ

ДОДАТОК 6: ПРОЦЕДУРИ ЗАКУПІВЕЛЬ ДЛЯ ПРОГРАМИ

ДОДАТОК 7: ГРАНТОВА УГОДА ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТУ

ДОДАТОК 8: ШАБЛОН ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ ДЛЯ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНОГО ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ

ДОДАТОК 9: ПОСІБНИК З КОМУНІКАЦІЇ ТА ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

ДОДАТОК 10: ПРОЦЕДУРА ОЦІНЮВАННЯ ПРОЄКТІВ

ДОДАТОК 11: УГОДА ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО ЩОДО ПЕ ТА ФС

ДОДАТОК 12: ПІДСУМКОВИЙ ЗВІТ ПРО ОЦІНКУ ПРОЄКТУ